

Eerste bestuursrapportage 2025

Opheusden, 29 mei 2025

Bespreking in gemeenteraadsvergadering van 3 juli 2025

INHOUDSOPGAVE

Inhoudsopgave	2
Voorwoord van het college	3
Leeswijzer	4
Incidentele en structurele ontwikkelingen	6
Voortgang en realisatie programmaplan	7
Programma 1 Bestuur en dienstverlening	8
Programma 2 Openbare orde en veiligheid	13
Programma 3 Fysieke leefomgeving	17
Programma 4 Economie	27
Programma 5 Wmo, jeugdzorg en participatiewet.....	32
Programma 6 Onderwijs, sport en welzijn.....	39
Algemene dekkingsmiddelen, overhead, VPB, onvoorzien	45
Paragrafen	56
Paragraaf Weerstandsvermogen en risicomanagement.....	57
totaaloverzicht afwijkingen	59

VOORWOORD VAN HET COLLEGE

Aan de raad van de gemeente Neder-Betuwe,

Hierbij bieden wij u de eerste bestuursrapportage over het begrotingsjaar 2025 aan. Deze rapportage geeft de voortgang en eventuele afwijkingen aan van de uitvoering van de Begroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028, die u in november 2024 heeft vastgesteld. De peildatum voor deze rapportage is 1 mei 2025, ontwikkelingen die zich tot deze datum hebben voorgedaan, zijn opgenomen.

Verwacht financieel resultaat

De ontwikkelingen in deze bestuursrapportage leiden tot een negatieve bijstelling van de financiële positie voor het jaar 2025 met € 1,9 mln. Een aantal ontwikkelingen werken ook structureel door. Voor het jaar 2026 zorgt dit voor een negatieve bijstelling van € 1,5 miljoen die oploopt naar € 1,8 miljoen in 2029.

OVERZICHT FINANCIËLE POSITIE 2025-2029					
x € 1.000	Begroting	Meerjarenraming			
	2025	2026	2027	2028	2029
Begroting 2025 en meerjarenraming 2026-2029	258	2.792	2.666	2.164	2.178
Doorwerking financiële effecten vastgestelde en concept begrotingswijzigingen	1.667	1.470	1.595	1.535	650
Financiële effecten Eerste bestuursrapportage 2025	1.922	1.522	1.731	1.780	1.763
Totaal	3.847	5.784	5.992	5.480	4.590
+ = te kort - = overschot					

Financiële ontwikkelingen

U heeft tot heden over het jaar 2025 begrotingswijzigingen vastgesteld met financiële impact. De grootste oorzaken van deze bijstellingen zijn de doorwerkende financiële effecten van de tweede bestuursrapportage 2024. Dit betrof voornamelijk bijstellingen van budgetten in het sociaal domein zoals de Wmo en de Jeugdzorg in combinatie met onvoldoende compensatie vanuit het Rijk voor zowel volume- als prijsontwikkelingen. Dit effect doet zich ook nog voor in deze bestuursrapportage. Tegenover de nadelen die structureel zijn verwerkt, staan ook enkele voordelen. Zoals met name een hogere OZB-opbrengsten voor woningen en niet-woningen (zonneparken) als gevolg van areaaluitbreiding en de vrijval van het restant van de stelpost prijsstijgingen in 2024.

N de bestuursrapportage is ook een aantal bijstellingen in investeringsbudgetten en mutaties in reserves verwerkt. Wanneer dat aan de orde is, vindt u dat terug aan het einde van elk begrotingsprogramma.

Tot slot

Het structurele effect van deze eerste bestuursrapportage betrekken we bij de totstandkoming van de Kadernota 2026-2029. Zoals we eerder in een raadinformatiebrief met u hebben gedeeld is de ontwikkeling van onze financiële positie vanaf 2026 naar verwachting negatief. Het resultaat van deze bestuursrapportage vergroot daarmee feitelijk de financiële opgave waar we voor staan. Tegelijkertijd is er nog steeds sprake de nodige onzekerheid als het gaat om het Rijksbeleid met betrekking tot het gemeentefonds.

We gaan bij de behandeling van de kadernota graag met uw raad het gesprek aan over wat dit betekent voor Neder-Betuwe en hoe we hier op een weloverwogen manier mee om kunnen gaan.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Neder-Betuwe

De secretaris,
Nicolien de Geus - De Bruijn

De burgemeester,
Jan Kottelenberg

LEESWIJZER

Met deze bestuursrapportage informeert het college de raad over de realisatie van de Begroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028 per 1 mei 2025. Deze bestuursrapportage bevat een uiteenzetting over de uitvoering en bijstelling van het beleid en de financiële afwijkingen.

Opbouw en indeling van de bestuursrapportage

De indeling van deze bestuursrapportage sluit aan bij de opzet van de Begroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028. Deze bestaat uit een voorwoord van het college met een uiteenzetting van de financiële positie, de beleidsmatige en financiële verantwoording per programma. De bestuursrapportage sluit af met een totaaloverzicht van verbeteringen of verslechtingen per programma per taakveld dat aansluit bij de toelichtingen van de afwijkingen per programma.

Verantwoording op de begrotingsprogramma's

De beleidsmatige en financiële verantwoording vindt plaats vanuit hetzelfde programmaplan als de Begroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028. Er zijn zes programma's en hoofdstuk Algemene dekkingsmiddelen, overhead, vennootschapsbelasting (VPB), en onvoorzien:

- Programma 1: Bestuur en Dienstverlening
- Programma 2: Openbare orde en Veiligheid
- Programma 3: Fysieke Leefomgeving
- Programma 4: Economie
- Programma 5: Wmo, Jeugd en Participatiewet
- Programma 6: Onderwijs, Sport en Welzijn
- Algemene dekkingsmiddelen, overhead, vennootschapsbelasting (VPB) en onvoorzien.

Elk programma is in deze bestuursrapportage als volgt opgebouwd:

- De missie van het programma, zoals verwoord in de Begroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028.
- De actuele beleidskaders.
- Beantwoording van de eerste twee 'W-vragen' per Ambitie:
 - Wat willen wij bereiken?
 - Wat gaan we daarvoor doen?
- Een tabel waarin met kleuren is aangegeven hoe de realisatie van de doelstellingen voor die Ambitie verloopt.
- Overige ontwikkelingen binnen het begrotingsprogramma.
- Beantwoording van de derde 'W-vraag' voor het gehele begrotingsprogramma: Wat mag het kosten? Met een toelichting op:
 - De afwijkingen groter dan € 50.000 per taakveld;
 - De investeringsbudgetten die bijgesteld worden;
 - Op de mutaties in reserves.

Verantwoording over paragrafen en de verbonden partijen

De paragrafen geven een dwarsdoorsnede van bepaalde beleidsmatige en financiële aspecten van de begroting. Deze belichten wij in elke paragraaf vanuit een ander perspectief. Over de ontwikkelingen in de paragrafen wordt in principe alleen in de begroting en in de jaarstukken gerapporteerd. In een bestuursrapportage leest u alleen belangrijke actuele ontwikkelingen als die zich voordoen binnen een paragraaf.

Voor wat betreft de beantwoording van de eerste twee 'W-vragen' voor de verbonden partijen binnen dat programma en de ontwikkeling rapporteren wij u in de eerstvolgende bestuursrapportage. Dit naar aanleiding van de rapportages over 2025 die wij pas medio 2025 verwachten van onze verbonden partijen.

Gebruik kleuren voor de realisatie van beleid

In onze planning & control documenten gebruiken we kleuren om de realisatie van het beleid aan te geven.

- De verantwoording van de voortgang van de uitvoering van het beleid (ambities) doen wij in de eerste bestuursrapportage 2025 op het niveau van de 1e W vraag "wat willen wij bereiken".
- De voortgang van de uitvoering van het beleid (ambities) in de eerste bestuursrapportage 2025 doen wij op drie onderdelen Resultaat, Tijd en Middelen.
- Voor de drie onderdelen Resultaat, Tijd en Middelen gaan we drie kleuren gebruiken: rood, oranje en groen.
- Het grensbedrag voor budgetafwijkingen bedraagt € 50.000 per taakveld. De toelichting van de budgetafwijkingen vindt plaats op het niveau van taakveld. Binnen de toelichting kan, waar dat nodig blijkt, gebruik gemaakt worden van specifieke onderwerpen die in de praktijk gekoppeld zijn aan het niveau van kostenplaatsen. (Denk bijvoorbeeld bij het taakveld overhead aan een toelichting op het niveau van enerzijds personeelslasten en anderzijds ICT).

Uitleg gebruik kleuren

De drie kleuren voor Resultaat, Tijd en Middelen betekenen het volgende.

	Groen gebruiken wij: <u>Bij het onderdeel Resultaat:</u> Wanneer we de beleidsinhoudelijke doelstellingen (naar verwachting) halen of het al is gelukt de doelstellingen te halen. Bij groen hoeft geen toelichting te worden gegeven. <u>Bij het onderdeel Tijd:</u> Wanneer de planning voor het behalen van de doelstellingen op schema verloopt? Of het volgens planning gelukt is de doelstellingen te halen. Bij groen hoeft geen toelichting te worden gegeven. <u>Bij het onderdeel Middelen:</u> Wanneer we de doelstellingen binnen de toegekende middelen halen. We hanteren een marge van € 50.000 voor het bepalen van rood of groen. Bij groen hoeft geen toelichting te worden gegeven. <u>Daarnaast geldt de volgende uitzondering:</u> De kleur groen is ook van toepassing wanneer de uitvoering van de doelstelling binnen het toegekende budget heeft plaatsgevonden maar er toch een forse onderschrijding binnen het toegekende budget is ontstaan door bijvoorbeeld een niet geraamde ontvangen subsidie of externe bijdrage. Bij deze uitzondering is een toelichting noodzakelijk.
	Oranje gebruiken wij: <u>Bij het onderdeel resultaat:</u> Wanneer we de beleidsinhoudelijke doelstellingen niet volledig dreigen te halen. Een toelichting is nodig. <u>Bij het onderdeel Tijd:</u> Wanneer we de beleidsinhoudelijke doelstellingen niet binnen de geplande tijd (volgens planning) dreigen te realiseren. Een toelichting is nodig. <u>Bij het onderdeel Middelen:</u> Wanneer we de beleidsinhoudelijke doelstellingen niet binnen het toegekende budget dreigen uit te voeren. Een toelichting is nodig.
	Rood gebruiken wij: <u>Bij het onderdeel resultaat:</u> Wanneer de beleidsinhoudelijke doelstellingen niet kunnen halen. Bijsturing is nodig op het resultaat van de beleidsinhoudelijke doelstellingen door middel van aanvullende besluitvorming. Een toelichting is nodig. <u>Bij het onderdeel Tijd:</u> Wanneer we de beleidsinhoudelijke doelstellingen niet binnen de geplande tijd (niet volgens planning) hebben gerealiseerd. Bijsturing is nodig op Tijd/planning van de beleidsinhoudelijke doelstellingen door middel van aanvullende besluitvorming. Een toelichting is nodig. <u>Bij het onderdeel Middelen:</u> Wanneer de beleidsinhoudelijke doelstellingen niet binnen het toegekende budget uitgevoerd kunnen worden. Voor het onderdeel middelen geldt dat een afwijking van meer dan € 50.000 rood wordt gekleurd. Bijsturing is nodig op het toegekende budget van de beleidsinhoudelijke doelstellingen door middel van aanvullende besluitvorming. Een toelichting is nodig.

INCIDENTELE EN STRUCTURELE ONTWIKKELINGEN

De incidentele verbeteringen en verslechtingen van de financiële positie worden veroorzaakt door:					
Incidentele Ontwikkelingen (x € 1.000)	Pr.	2025	2026	2027	2028
Bestuur	1	-8	-8	-8	0
Grondexploitatie (niet-bedrijventerrein)	3	200	0	0	0
Realistisch ramen en plannen investeringen	3	-151	-18	-103	12
Samenkracht en burgerparticipatie	5	0	2	2	2
Treasury	7	-100	0	0	0
Mutaties Reserves					
Totaal		-59	-24	-109	14
+ is te kort, - is overschot					

De structurele verbeteringen en verslechtingen van de financiële positie worden veroorzaakt door:					
Structurele Ontwikkelingen (x € 1.000)	Pr.	2025	2026	2027	2028
Bestuur	1	0	0	0	-23
Openbare orde en veiligheid	2	-86	-86	-86	-86
Prijsstijgingen	3	9	9	9	9
Samenkracht en burgerparticipatie	5	4	4	4	4
Huishoudelijke hulp (Wmo)	5	118	118	118	118
Beschermd wonen	5	-339	-339	-339	-339
Maatschappelijke- en vrouwenopvang (Wmo)	5	339	339	339	339
Doorverwerking jaarstukken 2024	5	995	995	995	995
Prijsstijgingen	5	638	638	638	638
Openbaar basisonderwijs	6	73	73	73	73
Onderwijsbeleid en leerling zaken	6	-11	-23	-23	-23
Sportaccommodaties	6	15	15	15	15
Actualisatie kapitaallasten	6	-10	-22	31	31
Prijsstijgingen	6	59	59	59	59
Overhead	7	599	180	191	197
OZB Woningen en Niet woningen	7	-184	-184	-184	-184
Algemene uitkering	7	-4	0	-69	-136
Overige baten en lasten	7	-219	-219	-219	-219
Mutatie in reserves	7	0	0	300	300
Totaal		1.996	1.557	1.852	1.768
+ is te kort, - is overschot					

De verbeteringen en verslechtingen van de financiële positie veroorzaakt door overige kleine verschillen.					
Structurele Ontwikkelingen (x € 1.000)	Pr.	2025	2026	2027	2028
Verschillen < 50.000 diverse taakvelden	1	0	0	0	0
Verschillen < 50.000 diverse taakvelden	2	0	0	0	0
Verschillen < 50.000 diverse taakvelden	3	0	-4	-4	7
Verschillen < 50.000 diverse taakvelden	4	-7	-7	-7	-7
Verschillen < 50.000 diverse taakvelden	5	2	3	3	3
Verschillen < 50.000 diverse taakvelden	6	-9	-3	-3	-3
Totaal		-14	-11	-11	0
Totaal		1.923	1.522	1.732	1.782
+ is te kort, - is overschot					

VOORTGANG EN REALISATIE PROGRAMMAPLAN

Programma 1 Bestuur en dienstverlening

Missie

Bestuur en organisatie werken voor een samenleving die voortdurend in beweging is. We staan voor uitdagingen die we alleen succesvol kunnen aanpakken als inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties ons hierbij steunen. We hebben oog voor de groeiende afstand tussen inwoners en overheid die in Nederland te zien is. Zorgvuldige communicatie, participatie en een goede dienstverlening zijn daarom belangrijk. Dit verbindt de gemeente met de samenleving en zorgt voor openheid, vertrouwen en een goede onderlinge relatie. Door de omgeving te betrekken zorgen we voor betere plannen en beleid.

De opgaven waarvoor wij staan houden niet op bij onze gemeentegrenzen. Daarom werken wij nauw samen met onze buurgemeenten in gemeenschappelijke regelingen. Als dat nodig is, werken we ook samen met gemeenten en organisaties op regionaal en provinciaal niveau. Neder-Betuwe heeft een stevige positie in de regio.

Actuele kaderstellende beleidsnota's

- [Visie op Communicatie & Participatie Gemeente Neder-Betuwe \(2021\)](#)
- [Participatie en Inspraakverordening gemeente Neder Betuwe \(2015\) \(bijlage 1\) , \(bijlage 2\)](#)
- [Verordening burgerinitiatief Neder-Betuwe \(2016\)](#)
- [Implementatieplan Klantcontactcentrum \(2014\)](#)

Ambities

1.1 De gemeente is communicatief en participatief

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
1.1.1 De gemeentelijke dienstverlening is optimaal en goed toegankelijk	1.1.1.1 We zorgen voor een zo goed mogelijke bereikbaarheid van het Klantcontactcentrum en de Gemeentewinkel. Bij afwijkende openingstijden is informatie hierover goed te vinden.	Continu
	1.1.1.3 Waar dat nuttig en passend is, bieden we meer diensten digitaal aan.	2025

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
1.1.2 De gemeente informeert haar burgers tijdig, actief en toereikend over activiteiten, beleid, rechten en plichten	1.1.2.1 We volgen ook via sociale media wat er leeft onder burgers en hebben de omgeving goed in beeld.	Continu
	1.1.2.2 We communiceren helder en begrijpelijk en zoveel mogelijk op B1-niveau.	Continu
	1.1.2.3 We leveren maatwerk per doelgroep door keuzes te maken in on- en offlinekanalen, taal en toon.	Continu
	1.1.2.4 We bouwen aan relaties met intermediairs bij specifieke doelgroepen (sleutelfiguren).	Continu
	1.1.2.5 We werken cross-mediaal bij algemene boodschappen en crisiscommunicatie voor een zo groot mogelijk bereik.	Continu
	1.1.2.6 We zorgen voor een vindbare en toegankelijke, up-to-date website met het Waarmark Drempeelvrij.	Continu
	1.1.2.7 We werken toe naar een nog meer open en actief openbaar makende overheid door een gefaseerde invoering van de Wet open overheid (Woo), de Wet elektronische publicaties (Wep) en Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wembv).	2023-2025

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		1.1.2.1 t/ m 1.1.2.6 We hebben onze social media goed in beeld en onderzoeken telkens wat er online leeft onder burgers, daar spelen we waar mogelijk op in. Ons streven is om altijd op B1-niveau te schrijven, maar we zien nog volop verbeterpunten, daar blijven we continu alert op. Maatwerk per doelgroep kunnen we door opbrengsten van eerder onderzoek nu beter borgen. Het werken met sleutelfiguren behoeft vernieuwde aandacht. Crossmediaal werken bij groot nieuws is onze standaard. De keurmerken voor onze websites zijn dit jaar nog geldig, volgend jaar moeten deze opnieuw gekeurd worden.
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
1.1.3 De gemeente werkt samen met burgers, bedrijven en partners voor begrip en draagvlak	1.1.3.1 We betrekken belanghebbenden of vragen hen mee te denken bij gemeentelijke initiatieven.	Continu
	1.1.3.2 We stellen duidelijke kaders en zijn helder over doel en impact van participatie.	Continu
	1.1.3.3 We delen actief informatie over gemeentelijke initiatieven en zijn open over de resultaten van participatietrajecten.	Continu

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		1.1.3.1 en 1.1.3.2 Participatie wordt ingezet bij gemeentelijke initiatieven, al is dat nog vaak incidenteel in plaats van structureel. Dit heeft wisselende maten van succes. Vaak komt dat door de verwarring over participatie. Participatie is namelijk niet enkel het informeren van bewoners (informatiebijeenkomst bv.) of naar input vragen als er al plannen liggen (inspraak). De wenselijk beweging naar begrip en betrokkenheid wordt zo niet gemaakt. Inwoners komen dan namelijk al voor een voldongen feit te staan en dat zorgt juist voor weerstand en niet voor draagvlak. Helaas blijft participatie nog te vaak bij alleen het informeren van inwoners. Participatie is wel: het in een zo vroeg mogelijk stadium betrekken van inwoners bij de vorming van plannen om zo beter aan te sluiten bij de wensen en behoeften die er leven. Het resultaat hiervan zijn plannen die op meer begrip, betrokkenheid en soms voor meer draagvlak kunnen rekenen onder inwoners. Het is zaak om dit ook bij gemeentelijke initiatieven beter in te richten, aan de voorkant en niet aan de achterkant. 1.1.3.3 Het delen van informatie over de initiatieven is duidelijk verbeterd. Via verschillende kanalen, zoals het participatieplatform, houden we inwoners op de hoogte. We moeten wel meer aandacht hebben voor terugkoppeling en reflectie: het delen van de resultaten van participatietrajecten en wat er uiteindelijk met de input van participanten is gedaan.
Tijd		
Middelen		

1.2 De gemeente is toekomstbestendig, zelfstandig en daadkrachtig

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
1.2.1 Een goede samenwerking met buurgemeenten, de regio en verbonden partijen	1.2.1.1 We blijven actief bij het ontwikkelen en benutten van kansen in de regio.	Continu
	1.2.1.2 Waar nodig overleggen we met buurgemeenten en regionale organisaties om beleidsmaatregelen onderling af te stemmen, gezamenlijke standpunten in te kunnen nemen en/of belangenbehartiging van de regio mogelijk te maken.	Continu
	1.2.1.3 We laten taken uitvoeren door gemeenschappelijke regelingen en andere samenwerkingsverbanden wanneer dit de dienstverlening ten goede komt, de kwetsbaarheid vermindert en/of de kwaliteit en efficiëntie van de uitvoering vergroot.	Continu

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
1.2.2 Een verantwoorde in- en uitvoering van beleid, wetgeving en regelingen	1.2.2.1 We bekijken op vaste tijden of de bestaande procedures nog bijdragen aan een goede, rechtvaardige, efficiënte en rechtmatige uitvoering.	Continu
	1.2.2.2 Nieuwe wet- en regelgeving voeren we in op een manier die past bij de schaal en de samenleving van Neder-Betuwe.	Continu

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
1.2.3 Onze verantwoordelijkheid nemen in crisissituaties	1.2.3.1 Als het Rijk een beroep op ons doet in tijden van crises (stikstof-, energie-, vluchtelingen- of andere), zijn we bereid onze bijdrage te leveren.	Continu
	1.2.3.2 De gemeente ondersteunt mensen in nood en stimuleert en faciliteert waar nodig particuliere initiatieven om vluchtelingen op te vangen.	Continu

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
1.2.4 Een effectieve ondersteuning van de gemeenteraad	1.2.4.2 We onderzoeken wat er nodig is om de raadzaal een toekomstbestendige vergaderplek van de raad te laten zijn, met een uitstraling die bij onze raad en gemeente past.	2024 en verder

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Overige ontwikkelingen

Er zijn geen overige ontwikkelingen binnen dit programma.

Wat mag het kosten?

Programma: 1. Bestuur en Dienstverlening				
Bedragen x € 1.000, -	2025	2026	2027	2028
Mutaties per taakveld				
0.1 Bestuur	-8	-8	-8	-23
0.2 Burgerzaken				
Totaal mutaties per programma	-8	-8	-8	-23

Analyse van het verschil tussen begroting na wijziging en rekening (Verschillen groter dan € 50.000 en afgerond op € 1.000)

Taakveld 0.1 Bestuur (voordeel van €8.000 voor 2025, 2026 en 2027 en vanaf 2028 een structureel voordeel van € 23.000)

Het betreft hier diverse overige kleine verschillen.

Investeringsen

Binnen dit begrotingsprogramma zijn er geen mutaties die betrekking hebben op investeringen.

Mutaties in reserves

Binnen dit begrotingsprogramma zijn er geen afwijkingen die betrekking hebben op mutaties in reserves.

Programma 2 Openbare orde en veiligheid

Missie

In Neder-Betuwe is het fijn wonen en leven. Veiligheid is een belangrijke voorwaarde om in vrijheid te kunnen leven. Het gaat hierbij zowel om de harde cijfers als het gevoel van veiligheid. We versterken onze veiligheid door in te zetten op het tegengaan van ondermijning, het versterken van onze politiecapaciteit, het voorkomen en bestrijden van mensenhandel en het tegengaan van uitbuiting van arbeidsmigranten.

Deze missie komt overeen met de vastgestelde visie in de Integrale Beleidsnota Sociaal Domein. De ambities en ontwikkelingen binnen dit programma komen deels terug in de nota of de bijbehorende uitvoeringsplannen.

Actuele kaderstellende beleidsnota's

- [Kadernota Integraal Veiligheidsbeleid 2023-2026 \(2023\)](#)
- [Jaarplan Veiligheid 2024-2025 \(2024\)](#)
- [Ontwerp Meerjarenbeleidplan 2024-2027 Politie Oost-Nederland \(2024\)](#)
- [Regionaal Beleidsplan Veiligheidsregio Gelderland-Zuid 2024-2027 \(2024\)](#)
- [Regionaal Risicoprofiel Veiligheidsregio Gelderland-Zuid 2024 \(2024\)](#)
- [Regionaal Crisisplan Veiligheidsregio Gelderland-Zuid 2024-2027 \(2024\)](#)
- [Generiek Rampbestrijdingsplan VRGZ \(2020\)](#)
- [Preventie- en Handhavingsplan middelgebruik Neder-Betuwe 2025-2028 \(2025\)](#)
- [Algemene Plaatselijke Verordening Neder-Betuwe 2025;](#)
- [Plan van aanpak Opgroeien in een Kansrijke Omgeving \(OKO\)](#)
- [Integrale Beleidsnota Sociaal Domein "Samen verder op de ingeslagen weg" 2025 - 2028 \(2024\)](#)

Ambities

2.1 Neder-Betuwe is een veilige gemeente om te wonen en te leven

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
2.1.1. Het gevoel van veiligheid wordt (samen met onze inwoners) versterkt	2.1.1.1 We werken integraal samen bij de uitvoering van de Kadernota Veiligheid 2023-2026.	2023-2026
	2.1.1.2 We ondersteunen initiatieven gericht op buurtpreventie.	Continu
	2.1.1.3 We volgen en vertalen het landelijke beleid ten aanzien van vuurwerk. Vooralsnog ontwikkelen we geen eigen beleid voor een vuurwerkverbod.	Continu
	2.1.1.4 We zetten ons in voor het behoud van de zondagsrust, onder andere ten aanzien van de openingstijden van winkels, het houden van evenementen en (infrastructurele) werkzaamheden.	Continu

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
2.1.2 Het middelengebruik (alcohol, roken, drugs) onder onze (jonge) inwoners neemt af	2.1.2.2 We willen onze jeugd beschermen tegen middelengebruik door preventie en handhaving.	Continu
	2.1.2.3 We zetten in op betere naleving van leeftijdsgrenzen en openingstijden bij alcoholverstrekkers.	Continu
	<i>Dit beleidsdoel draagt ook bij aan de realisatie van ambitie 5.2: Inwoners van Neder-Betuwe leven gezond en zijn vitaal</i>	

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
2.1.3 Ondermijnende criminaliteit, uitbuiting en mensenhandel wordt voorkomen	2.1.3.1 We pakken productielocaties van verdovende middelen aan en bevorderen het bewustzijn van inwoners en ondernemers op signalen van (drugs)criminaliteit.	Continu
	2.1.3.2 We verhogen de (digitale) weerbaarheid van onze samenleving.	Continu
	2.1.3.3 We werken samen met bedrijven om mensenhandel en arbeidsuitbuiting actief tegen te gaan.	Continu
	2.1.3.4 Preventie en voorlichting van gemeentelijke organisatie op het gebied van ondermijning via opleidingen en informatiebijeenkomsten.	Continu
	2.1.3.5 Preventie en voorlichting naar inwoners, ondernemers en overige specifieke doelgroepen op het gebied van Ondermijning.	Continu

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

2.2 Inwoners van Neder-Betuwe kunnen vertrouwen op goede en tijdige hulp en ondersteuning van de hulpdiensten en BOA's

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
2.2.1 Bevordering van de openbare orde en veiligheid in Neder-Betuwe	2.2.1.1 We zetten in op optimale inzet van onze wijkagenten.	Continu
	2.2.1.2 We evalueren jaarlijks de prioriteiten voor de inzet van de boa's.	Jaarlijks

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		2.2.1.1 De zorgen over de capaciteit van de politie blijven continu aanwezig. De basisnorm is onvoldoende haalbaar binnen de eenheid Oost-Nederland en dus ook in Neder-Betuwe. In de eerste periode van 2025 is de bezetting van het wijkagentschap verbeterd ten opzichte van 2024. Maar er is nog geen sprake van een optimale bezetting. Hierover blijven we in gesprek met de politie.
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
2.2.2 Behoud van een goed functionerende (vrijwillige) brandweer	2.2.2.1 We zetten in op het behoud van de huidige korpsen en hun capaciteit.	Continu
	2.2.2.2 We stimuleren het behoud van de jeugdbrandweer.	Continu

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
2.2.3 Tijdige aanrijtijden en kwalitatief hoogwaardige ambulancedienst voor onze inwoners	2.2.3.1 We zetten in op betere aanrijtijden, binnen de normtijd van de ambulance.	Continu

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Overige ontwikkelingen

Binnen dit programma is geen sprake van overige ontwikkelingen.

Wat mag het kosten?

Programma: 2. Openbare orde en veiligheid				
Bedragen x € 1.000, -	2025	2026	2027	2028
Mutaties per taakveld				
1.1 Crisisbeheersing en brandweer				
1.2 Openbare orde en veiligheid	-86	-86	-86	-86
Totaal mutaties per programma	-86	-86	-86	-86

Analyse van het verschil tussen begroting na wijziging en rekening (Verschillen groter dan € 50.000 en afgerond op € 1.000)

Taakveld: Openbare Orde en veiligheid (structureel voordeel € 86.000)

Opruimen explosieven (structureel voordeel € 102.000)

De gemeente was tot 2024 voor derden aangewezen als intermediair bij de rijksregeling voor het opruimen van explosieven bij ruimtelijke ontwikkeling. Per 2024 is het niet meer mogelijk om voor derden als intermediair op te treden. Daarmee is sprake van een structureel voordeel van € 102.000. Dit is het verschil tussen de verwachten uitgaven (€ 150.000) aan derden en de verwachten inkomsten (€ 48.000) aan derden. Het verschil tussen de te verwachten uitgaven en inkomsten (€ 102.000), valt weg tegen een nadeel op taakveld 0.7 Algemene uitkering (waar de baat stond geraamd). Dit betreft de structurele doorwerking uit de jaarstukken 2024.

Aanspraak stelpost prijsstijging (structureel nadeel € 16.000)

Vanuit taakveld openbare orde en veiligheid is in deze bestuursrapportage de prijsindexering verwerkt via aanspraak op de stelpost prijsstijging. Het betreft een bedrag van structureel € 16.000. Dit nadeel dient u in relatie te zien met de vrijval van de stelpost prijsstijging onder taakveld 0.8 overige baten en lasten verderop (programma algemene dekkingsmiddelen).

Investeringsen

Binnen dit begrotingsprogramma zijn er geen mutaties die betrekking hebben op investeringen.

Mutaties in reserves

Binnen dit begrotingsprogramma zijn er geen afwijkingen die betrekking hebben op mutaties in reserves.

Programma 3 Fysieke leefomgeving

Missie

Neder-Betuwe is een veilige, schone, aantrekkelijke en gevarieerde gemeente en staat bekend als hét laanboomcentrum van Nederland en Europa. Wij werken samen met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties aan het behoud en de ontwikkeling van een duurzame, leefbare en vitale gemeente. De woningvoorraad is kwalitatief op orde en we stemmen die voortdurend af op de behoefte. We ontwikkelen de mobiliteit in onze gemeente zo, dat deze de bereikbaarheid, de verkeersveiligheid en de leefbaarheid versterkt.

Klimaatverandering is een urgent wereldwijd probleem. Onder invloed van klimaatverandering ontstaan maatschappelijke vraagstukken. De regierol om deze aan te pakken ligt voor een deel bij gemeenten. We werken daarom integraal aan een duurzame (lokale) leefomgeving en een gezonde leefstijl om daarmee onze bijdragen te leveren aan het beheersen van deze vraagstukken.

Actuele kaderstellende beleidsnota's

- [Beheerplan duurzaam meerjarig onderhoud gemeentelijke gebouwen 2022-2025](#)
- [Landschapsontwikkelingsplan \(LOP\) Neder-Betuwe 2022-2032](#)
- [Omgevingsplan](#)
- [Nota Bovenwijkse Voorzieningen 2024 deel A \(2024\), \(deel B, actualisatie 2024\)](#)
- [Omgevingsvisie Neder-Betuwe](#)
- [Verordening Commissie Ruimtelijke Kwaliteit](#)
- [Programma Wonen 2022-2030](#)
- [Nota grondbeleid \(2024\)](#)
- [Welstandsnota \(2011\)](#)
- [VTH-beleid Rivierenland 2022 \(VTH: Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving\), Bijlage 1 \(Risicoanalyse\), Bijlage 2 \(Richtlijn geharmoniseerde sancties\)](#)
- [Verordening uitvoering en handhaving Omgevingsrecht Neder-Betuwe 2023](#)
- [Programma Riolerings en water 2024-2028 \(2023\)](#)
- [Integraal Beheerplan Openbare Ruimte 2021 \(IBOR\)](#)
- [Assetsheet Begraafplaatsen](#)
- [Programmaplan Duurzaamheid Neder-Betuwe 2022 \(2022\)](#)
- [Assetsheet Riolerings & Water \(Incl. Baggeren\)](#)
- [Klimaatnota Neder-Betuwe 2021-2025 \(2021\)](#)
- [Nota Honden\(poep\)beleid 2016 \(2016\)](#)
- [Beleidsvisie externe veiligheid Neder-Betuwe 2015-2018 \(2015\)](#)
- [Bodembelastingkaart \(actualisatie 2017\)](#)
- [Neder-Betuws Verkeer- en Vervoerplan beleidsrapportage \(2018\), \(achtergrondrapportage\)](#)
- [Speelruimteplan Neder-Betuwe 2024-2027 \(2024\)](#)
- [Vervangingsplan essentaksterfte 2019-2022 \(2019\)](#)
- [Uitvoeringsplan bomen Neder-Betuwe 2019 \(2019\)](#)
- [Beleidsplan huisvesting arbeidsmigranten 2020-2022 \(2019\)](#)
- [Woonwagengebeleid \(2020\)](#)

Ambities

3.1 Wonen voor iedereen

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
3.1.1 Betaalbaar wonen voor iedereen	3.1.1.1 We gaan kleinere en goedkopere woningen bouwen	Continu
	3.1.1.2 We monitoren de lokale woningmarkt.	Continu
	3.1.1.3 We borgen 30% sociale huurwoningen bij elk nieuwbouwproject en meer (10%) sociale koopwoningen.	Continu
	3.1.1.6 We maken meerjarenafspraken met woningcorporatie Thuis voor de periode 2024 -2027.	2024-2027

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
3.1.2 Beschikbare woningen voor iedereen	3.1.2.1 We zoeken naar mogelijkheden voor het verbeteren van de doorstroming op de woningmarkt.	2025
	3.1.2.2 We doen onderzoek naar mogelijke oplossingen voor woonruimte van speedzoekers.	Afgerond
	3.1.2.3 We willen meer levensloopgeschikte of zorgwoningen bouwen.	Continu
	3.1.2.4 We streven naar 50% toewijzing van woningen voor lokale behoefte.	Continu

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
3.1.3 Vindbare woningen voor iedereen	3.1.3.1 We monitoren het aanbod in de vrije sector.	Continu
	3.1.3.2 We onderzoeken hoe we eerder kunnen informeren over een sociale huurwoning en de wachtlijst.	Afgerond
	3.1.3.3 We gaan voorlichting geven over levensloopbestendig wonen aan senioren.	Continu
	3.1.3.4 We communiceren actief over woningbouw aan inwoners.	Continu

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		3.1.3.1 Het is lastig om concrete cijfers over het aanbod in de vrije sector gerapporteerd te krijgen. Zonder veel extra ambtelijke capaciteit is dit niet realiseerbaar.
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
3.1.4 Voldoende aanbod wonen dichtbij werk voor arbeidsmigranten	3.1.4.1 We realiseren voldoende nieuwe verblijfplaatsen voor arbeidsmigranten.	2023-2026
	3.1.4.2 We voeren een inventarisatie uit naar het aantal arbeidsmigranten bij agrariërs (short stay).	2024-2025
	3.1.4.3 We geven uitvoering aan het regionaal convenant arbeidsmigranten.	Continu

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
3.1.5 Rekening houden met specifieke behoeften woonwagenebewoners	3.1.5.1 We realiseren dertien nieuwe standplaatsen voor woonwagenebewoners.	2024-2027

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		3.1.5.1 Er zijn belemmeringen ontstaan door spuitzones. Daarnaast is er op twee locaties weerstand vanuit de omwonenden.
Tijd		3.1.5.1 We starten een onderzoek naar alternatieve locaties wat meer tijd vraagt. We verwachten de ambitie wel binnen de daarvoor gestelde tijd af te ronden.
Middelen		

3.2 In onze openbare ruimte is het heel, schoon en veilig en bereikbaar voor iedereen

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
3.2.1 Veilig en goed onderhouden wegennet	3.2.1.1 We continueren de uitvoering van het Neder-Betuws Verkeer- en Vervoerplan.	Continu
	3.2.1.2 We realiseren een randweg Opheusden voor het ontlasten van de kern Opheusden en de ontsluiting van het Tree Valley Business Centre. Daarnaast creëren we de mogelijkheid om wijk Herenland aan te sluiten op de randweg.	2024-2027
	3.2.1.3 We volgen de ontwikkelingen rond de verbreding van de Rijnbrug	2024 e.v.
	3.2.1.4 We onderzoeken een betere ontsluiting van Ochten-Oost en -Noord.	2023 e.v.
	3.2.1.5 We onderzoeken een goede verbinding voor langzaam verkeer tussen Casterhoven en andere delen van het dorp Kesteren.	2024 e.v.

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
3.2.2 Goede bereikbaarheid openbaar vervoer	3.2.2.1 We lobbyen voor korte reistijden naar de centrumgemeenten.	2023 e.v.
	3.2.2.2 We zetten ons in voor behoud van goede en duurzame veerverbindingen.	2023 e.v.

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
3.2.3 Effectieve en efficiënte inrichting en beheer openbare ruimte	3.2.3.1 We gaan uitvoering geven aan het Integraal Beheerplan Openbare Ruimte (IBOR).	Continu
	3.2.3.2 Bij nieuwbouwlocaties houden we rekening met Voldoende en aaneengesloten speelplekken.	2025 en 2026
	3.2.3.3 We voeren een communicatiecampagne uit met het doel zwerfafval tegen te gaan.	2024 e. v
	3.2.3.4 We onderzoeken hoe we op een respectvolle manier voldoende ruimte kunnen houden op de gemeentelijke begraafplaatsen.	Continu
	3.2.3.5 We onderzoeken hoe we de kwaliteit van het openbaar groen kunnen verbeteren tegen lagere beheerkosten.	Continu
	3.2.3.6 We gaan uitvoering geven aan de 1e fase van het baggerplan voor de B- en C-watergangen.	Afgerond
	3.2.3.7 We geven een vervolg aan de doorstart van het honden(poep)beleid	2023-2025
	3.2.3.8 We halen de beeldbepalende beheertaken weg bij AVRI-IBOR en gaan deze onder eigen regie uitvoeren.	2025 e.v.
	3.2.3.9 We geven uitvoering aan het Speelruimteplan 2024-2027 (11 speelplekken herinrichten)	2025
	3.2.3.10 We starten in 2025 met de revitalisering van de Nassaulaan, De Leede en Dichterswijk in Kesteren.	2025 e.v.
	3.2.3.11 We gaan de brug Betuwesingel Echteld vervangen.	2025-2026
	3.2.3.12 We gaan een voetgangersbrug met aansluitende paden, aanleggen (ommetje Casterhoven). Dit draagt ook bij aan de ambitie 4.2 We vergroten de aantrekkelijkheid van ons gebied voor inwoners en bezoekers	2025

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		3.2.3.9 De vertraging bij het project van de dijkverzwaring leidt tot twee jaar uitstel van de herinrichting van twee speelplekken aan de Waalbandijk in Ochten en in IJzendoorn.
Middelen		3.2.3.9 Voor de aanleg en groene inrichting van twee nieuwe speelplekken in Casterhoven- fase 7 plus één plek in IJzendoorn wordt budget bijgeraamd.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
3.2.4 Sober en doelmatig beheer gemeentelijke gebouwen	3.2.4.1 We voeren het Beheerplan duurzaam meerjarig onderhoud gemeentelijke gebouwen uit en dragen zorgen voor het dagelijks onderhoud en behandelen van klachten. Meldingen en calamiteiten. <i>(Deze activiteiten zijn verder uitgewerkt in Programma 6.)</i>	2022-2025

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
3.2.5 De groene uitstraling van de gemeente verhogen	3.2.5.1 Om het aanzien rond de toegangswegen en dorpscentra Te verhogen gaan wij het onderhoudsniveau van groen en verharding naar A niveau brengen/verhogen.	2025 e.v.

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

3.3 We willen een duurzame gemeente zijn, klaar voor de toekomst

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
3.3.1 Duurzame en gezonde leefstijl	3.3.1.1 We geven eenvoudige oplossingen voor een duurzame leefstijl. <i>(Meer over gezondheid vindt u terug onder ambitie 5.2 Inwoners van Neder-Betuwe leven gezond en zijn vitaal).</i>	2023-2026
	3.3.1.2 We realiseren meer openbare laadpalen voor elektrisch vervoer.	2023-2026

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
3.3.2 Verlagen van het energieverbruik	3.3.2.1 We stimuleren het gebruik van subsidieregelingen voor het uitvoeren van maatregelen die bijdragen aan een laag energieverbruik.	2023-2026
	3.3.2.2 We voeren onze Warmtetransitievisie uit.	2023-2026
	3.3.2.3 We zetten ons in voor de bestrijding van energiearmoede bij onze inwoners.	2023-2026
	3.3.2.4 Wij maken een energievisie en programma warmte en energie	2024-2025
	3.3.2.5 Via de pilot Energie Expertteam Rivierenland ondersteunen wij samen met VNO NCW en S-tec ondernemers bij de verduurzamingsopgave.	2024 - 2026

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
3.3.3 Toekomstbestendige leefomgeving	3.3.3.1 We bevorderen een groene, schaduwrijke leefomgeving.	Continu
	3.3.3.2 Bij de herinrichting van wijken treffen we klimaatbestendige maatregelen die zijn afgestemd op extremer weer.	Continu
	3.3.3.3 We plaatsen meer groen in woonwijken, vooral met bomen.	2023-2026

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
3.3.4 Circulaire samenleving	3.3.4.1 We stimuleren hergebruik van verpakkingen (en het minder gebruik maken van wegwerpverpakkingen).	2023-2026
	3.3.4.2 We stimuleren de recycling van grondstoffen.	2023-2026
	3.3.4.3 We verminderen ons restafval.	Continu

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
3.3.5 Nieuwe energievormen	3.3.5.1 We stimuleren het overschakelen van fossiele energie naar duurzame bronnen.	Continu
	3.3.5.2 We zetten in om bij windmolens op land minimaal 50% ten goede te laten komen aan de lokale gemeenschap.	2023-2026
	3.3.5.3 We gaan in overleg om knelpunten op het elektriciteitsnet te verminderen en de situatie te verbeteren.	2023-2026
	3.3.5.4 We stimuleren innovatie samen met lokale ondernemers.	Continu

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
3.3.6 Een klimaat-adaptief Neder-Betuwe	3.3.6.1 We intensiveren de samenwerking in regionaal verband, zodat we effectief kunnen werken en samen kansen verzilveren om Rijkssubsidies voor klimaatadaptatie binnen te halen.	2025 e.v.

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

3.4 We zorgen voor samenhang tussen de huidige omgevingskwaliteit en toekomstige functies ter vervulling van maatschappelijke behoeften

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
3.4.1 Gezonde en kwalitatieve leefomgeving	3.4.1.1 De bodemkwaliteit wegen we integraal mee. (Aanvullingsspoor Bodem Omgevingswet).	2024 e.v.
	3.4.1.2 Actualiseren Welstandsnota.	2024 e.v.
	3.4.1.3 We hebben zorg voor een schone lucht.	Continu

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
3.4.2 Omgaan met de schaarse ruimte	3.4.2.1 Keuzes maken welke functies wel/niet in het buitengebied.	2024 e.v.
	3.4.2.2 Regionaal samenwerken aan complexe opgaven.	2024 e.v.
	3.4.2.3 De gemeente draagt als stakeholder bij aan een integrale afweging voor de drinkwaterreserveringsgebieden.	2024 e.v.

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
3.4.3 Planvorming en regels Omgevingswet op orde	3.4.3.1 Eén gemeentedeckend Omgevingsplan in fases.	2024 e.v.
	3.4.3.2 Juridische regels omzetten in 'toepasbare regels': gebruiksvriendelijk en leesbaar.	2024 e.v.
	3.4.3.4 We gaan (bestaande) regelgeving en (lokale) beleidsdoelen vertalen naar toepasbare regels in het omgevingsplan.	2025 e.v.

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
3.4.4 Nuchter natuur- en stikstofbeleid	3.4.4.1 Toekomstperspectief bieden voor agrariërs, met ruimte voor bedrijfsontwikkeling en innovatie.	Continu

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
3.4.5 Werkende en werkbare digitale systemen	3.4.5.2 Een stabiele en functionele (regionale) keten van systemen.	2024-2025

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Overige ontwikkelingen

Binnen dit programma is geen sprake van overige ontwikkelingen.

Wat mag het kosten?

Programma: 3. Fysieke Leefomgeving				
Bedragen x € 1.000, -	2025	2026	2027	2028
Mutaties per taakveld				
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-11	-11	-11	-11
2.1 Verkeer en vervoer	-78	-8	-47	7
2.2 Parkeren				
2.3 Recreatieve havens				
2.5 Openbaar vervoer				
5.5 Cultureel erfgoed				
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-16	-3	-3	10
7.2 Riolering	-9		-47	12
7.3 Afval				
7.4 Milieubeheer	-17			
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	7	7	7	7
8.1 Ruimte en leefomgeving				
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	180	2	2	2
8.3 Wonen en bouwen	1			
Totaal mutaties per programma	58	-13	-98	28

Analyse van het verschil tussen begroting na wijziging en rekening (Verschillen groter dan € 50.000 en afgerond op € 1.000)

Taakveld 8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerrein) (incidenteel nadeel € 200.000)

Voor de aanleg van de Randweg Opheusden is de grondverwerving gestart. Met de eigenaar van een woning aan de Tielsestraat te Kesteren heeft de gemeente overeenstemming bereikt over de aankoop van het perceel.

Aanspraak stelpost prijsstijging (structureel nadeel € 9.000)

Op verschillende taakvelden is in deze bestuursrapportage de prijsindexering verwerkt via aanspraak op de stelpost prijsstijging. Het betreft een bedrag van structureel € 9.000. Dit nadeel dient u in relatie te zien met de vrijval van de stelpost prijsstijging onder taakveld 0.8 overige baten en lasten (programma algemene dekkingsmiddelen).

Realistisch ramen en plannen van lopende investeringen

(Incidenteel voordeel 2025 € 151.000, incidenteel voordeel 2026 € 18.000, incidenteel voordeel 2027 € 103.000, een incidenteel nadeel in 2028 € 12.000)

In het kader van realistisch ramen en plannen zijn alle lopende investeringsbudgetten kritisch beoordeeld. Hierbij is rekening gehouden met kostenraming, planning, looptijd en toerekening. Dit heeft geleid tot een bijstelling van de berekende kapitaallasten (rente en afschrijving). De mutaties zijn verdeeld over meerdere taakvelden binnen programma 3.

Overige taakvelden kleine verschillen (incidenteel voordeel in 2026 € 5.000, incidenteel voordeel in 2027 € 5.000 en een incidenteel nadeel in 2028 € 16.000)

De kleine verschillen op verschillende taakvelden binnen dit programma worden niet toegelicht.

Investeringsen

Speelruimtebeleid 2025

In 2024 is het herinrichtingsschema voor speelplekken opgesteld. Inmiddels zijn er 2 actuele wijzigingen ten opzichte van dit schema.

1. Uitgestelde herinrichtingen door dijkverzwarringsproject.

Voor twee speelplekken wordt de uitvoering met twee jaar uitgesteld. Dit komt door vertraging bij het grootschalige dijkverzwarringsproject in onze gemeente. De betreffende speelplekken bevinden zich in of naast het dijkverzwarringsgebied. De herinrichting speelplek De Wielewaal in IJzendoorn € 115.417 en de herinrichting speelplek Waalbandijk in Ochten € 21.738 worden doorgeschoven naar 2027.

2. Nieuwe ontwikkelingen buiten het Speelruimteplan 2024–2027

De volgende drie speelplekken zijn niet opgenomen in het Speelruimteplan 2024–2027. Het plan richt zich namelijk op bestaande speelplekken en houdt geen rekening met nieuwbouwon ontwikkelingen of inwonersinitiatieven.

- De wijk Casterhoven fase 7 wordt eind 2025 als geheel opgeleverd door de projectontwikkelaar en formeel overgedragen aan de gemeente. Daarna kunnen wij de aanleg van twee nieuwe speelplekken (omgeving Vicuslaan) uitvoeren. Hiervoor is aanvullend krediet van € 50.000 nodig.
- Het laatste halfjaar is een inwonersinitiatief uitgewerkt. Het gaat om een verzoek voor de inrichting van een nieuwe speelplek nabij de J. van Riemsdijkstraat in IJzendoorn. Hiervoor is aanvullend krediet van € 30.000 benodigd.
- Een tweede inwonersinitiatief betreft het plaatsen van verlichting bij de voetbalkooi aan de Hoeflaan in Ochten, zodat jongeren ook in de winterperiode kunnen voetballen. De investering bedraagt € 10.000.

3. Actualisatie van lopende Investeringsbudgetten.

De lopende investeringsbudgetten zijn reëel in tijd en middelen geactualiseerd. Voor 2025 heeft er een bijstelling plaatsgevonden van de vermogensbehoefte voor programma 3 met € 226.601 nadelig)

Mutaties reserves

Binnen dit begrotingsprogramma zijn er geen afwijkingen die betrekking hebben op mutaties in reserves.

Programma 4 Economie

Missie

De komende jaren investeren we verder in een goed ondernemersklimaat, een goede ondernemersdienstverlening en een goede kwaliteit van onze werklocaties. We willen daarmee welvaart en werkgelegenheid behouden en bevorderen. Lokale ondernemers verdienen onze speciale aandacht. Zij zijn immers belangrijk voor de leefbaarheid en het voorzieningenniveau in onze dorpen. Recreatie en toerisme zijn belangrijk voor onze gemeente en de omliggende regio. Ook dat levert een bijdrage aan het behoud van het voorzieningenniveau in de kernen. We stimuleren activiteiten op het gebied van toerisme en recreatie en richten ons op het aantrekken van meer recreanten. De agrarische sector steunen wij. Waar mogelijk ondersteunen we innovatie.

Actuele kaderstellende beleidsnota's

- [Neder-Betuws Verkeer-en Vervoerplan, beleidsrapportage \(2018\), \(achtergrondrapportage\)](#)
- [Detailhandelsstructuurvisie Neder-Betuwe \(2016\)](#)
- [Kadernota basismobiliteit \(2017\)](#)
- [Intergemeentelijke Strategische Visie Laanboomcentrum Betuwe \(2015\)](#)
- [Regionaal Ambitiedocument 2022-2025](#)
- [Ruimtelijke Strategische Visie Regio Rivierenland \(2019\)](#)
- [Regionaal Programma Werklocaties 2019-2024 \(2020\)](#)
- [Structuurvisie Agro Business Centre Opheusden \(2014\)](#)
- [Ruimtelijk Kwaliteitskader Agro Business Centre Opheusden \(2017\)](#)
- [Beleidsrichtlijnen Kantoren op bestaande bedrijventerreinen \(2020\)](#)
- [Omgevingsvisie](#)
- [Programma Economie 2024-2028](#)

Ambities

4.1 We zorgen voor een veerkrachtige economische structuur

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
4.1.1 Goed ondernemersklimaat	4.1.1.1 We versterken de ondernemersdienstverlening.	Continu
	4.1.1.2 We werken planmatig aan de versterking van de lokale economie.	Continu
Cotu	4.1.1.3 We bevorderen een goede aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt. <i>(Dit draagt ook bij aan 6.1 Goed en passend onderwijs voor alle inwoners in Neder-Betuwe).</i>	Continu

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
4.1.2 Ondersteuning en innovatie agrarische sector	4.1.2.1 We nemen deel aan het Laanboompact en voeren projecten uit.	2024 e.v.
	4.1.2.3 We stimuleren biodiversiteit. <i>(Dit wordt verder uitgewerkt in ambitie 4.2).</i>	Continu

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
4.1.3 Goed vestigingsklimaat	4.1.3.1 We maken ons sterk voor (uitbreidings)ruimte voor onze lokale ondernemers.	Continu
	4.1.3.2 We plannen een voldoende aanbod van nieuwe bedrijventerreinen binnen onze mogelijkheden.	Continu
	4.1.3.3 We zorgen ervoor dat onze bedrijventerreinen duurzaam en toekomstbestendig zijn.	Continu
	4.1.3.4 We gaan verder met de planvorming van fase 2 van het Tree Valley Business Centre.	Continu

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
4.1.4 Florerende dorpen en kernen	4.1.4.1 We zetten actief in op de winkelconcentratieplannen.	Continu
	4.1.4.2 We hebben een faciliterende rol bij het voorzieningenniveau in de dorpen.	Continu
	4.1.4.3 We faciliteren de initiatiefnemers in het centrum van Ochten bij de herontwikkeling van een nieuwe supermarkt, een dorps huis en de toevoeging van nieuwe centrumfuncties. We investeren in de herinrichting van de openbare ruimte zodat het plein een kwaliteitsverbetering ondergaat.	2023 e.v.

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
4.1.5 Afstemming met regionale economische agenda	4.1.5.1 Als regiogemeente zijn we betrokken bij de uitvoering van het Regionaal Economisch Ambitiedocument.	2023 e.v.

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

4.2 We vergroten de aantrekkelijkheid van ons gebied voor inwoners en bezoekers

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
4.2.1 Goed omgaan met ons (cultureel) erfgoed	4.2.1.1 We maken de beschikbare informatie over ons erfgoed toegankelijk.	2025
	4.2.1.2 We herijken de gemeentelijke monumentenlijst en voegen waardevol landschap en ensembles toe.	2024-2025
	4.2.1.3 We benutten kansen die erfgoed biedt.	Continu
	4.2.1.4 We borgen ons erfgoedbeleid in regels in het nieuwe Omgevingsplan.	2024 e.v.
	4.2.1.5 We vergroten de zichtbaarheid van het cultureel en historisch erfgoed. (Regioplan Inspirerend Rivierenland)	Continu

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
4.2.2 Bevorderen van recreatie en toerisme	4.2.2.1 We richten ons op het aantrekken van meer recreanten.	2023 e.v.
	4.2.2.2 We zorgen voor voldoende mogelijkheden om te ontspannen, onder meer door aantrekkelijke fiets- en wandelpaden. We verkennen de realisatie van een fietsverbinding tussen Echteld en Tiel.	2023-2025
	4.2.2.3 We vergroten de bekendheid van het merk De Betuwe.	2023-2025
	4.2.2.4 We stellen een samenwerkingsagenda Boven-Linge op en voeren deze uit.	2023-2025
	4.2.2.5 We integreren het project Gastvrije Waaldijk in het dijkversterkingsproject.	2023-2027
	4.2.2.6 We werken samen in de regio aan de opgaven agrotourisme en cultuurhistorische landmarks.	2023-2025
	4.2.2.7 We werken aan de ontwikkeling van Veerhaven Ochten.	2023 e.v.

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
4.2.3 Ons landschap aantrekkelijker maken	4.2.3.1 We geven uitvoering aan het Landschapsontwikkelingsplan (LOP).	Continu
	4.2.3.2 We zetten in op meer biodiversiteit.	Continu
	4.2.3.3 We planten meer bomen in het openbaar gebied en stimuleren dit op particulier terrein.	Continu
	4.2.3.4 We zijn zuinig op onze bijzondere landschappelijke ensembles.	Continu

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Overige ontwikkelingen

Binnen dit programma is geen sprake van overige ontwikkelingen.

Wat mag het kosten?

Programma: 4. Economie				
Bedragen x € 1.000, -	2025	2026	2027	2028
Mutaties per taakveld				
3.1 Economische ontwikkeling				
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-7	-7	-7	-7
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen				
3.4 Economische promotie				
Totaal mutaties per programma	-7	-7	-7	-7

Analyse van het verschil tussen begroting na wijziging en rekening (Verschillen groter dan € 50.000 en afgerond op € 1.000)

Taakvelden kleine verschillen (structureel voordeel € 7.000)

Behoeven geen toelichting.

Investeringsen

Binnen dit begrotingsprogramma zijn er geen mutaties die betrekking hebben op investeringen.

Mutaties in reserves

Binnen dit begrotingsprogramma zijn er geen afwijkingen die betrekking hebben op mutaties in reserves.

Programma 5 Wmo, jeugdzorg en participatiewet

Missie

In Neder-Betuwe doet iedereen ertoe. De inwoners in onze gemeente zijn zorgzaam en waar mogelijk helpen zij elkaar en zorgen zij voor elkaar. Om inwoners hiertoe in staat te stellen, ondersteunen wij vormen van informele zorg en versterken wij de samenwerking met en tussen onze maatschappelijke partners. Zo stellen we inwoners in staat om zoveel mogelijk zelf de regie te voeren over hun leven vanuit eigen kracht en met steun van de omgeving.

Zelfredzaam zijn, dat lukt niet iedereen. Wij bieden dan zorg en ondersteuning vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), de Jeugdwet en de Participatiewet. Zorgvragers hebben keuzevrijheid, zodat de hulp past bij hun levensovertuiging.

Wij zetten steeds meer in op preventie, omdat we willen voorkomen dat mensen zorg nodig hebben. Voorkomen is immers beter dan genezen.

Deze missie komt overeen met de vastgestelde visie in de Integrale Beleidsnota Sociaal Domein. De ambities en ontwikkelingen binnen dit programma komen grotendeels terug in de nota of de bijbehorende uitvoeringsplannen.

Actuele kaderstellende beleidsnota's

Algemeen

- [Raadvisie 2030 \(2019\)](#)
- [Integrale Beleidsnota Sociaal Domein "Samen verder op de ingeslagen weg" 2025 - 2028 \(2024\)](#)
- [Algemene subsidieverordening Neder-Betuwe 2019 \(2019\)](#)
- [Nadere regel subsidies voor vrijwilligersorganisaties \(2019\)](#)
- [Nadere regel belangenbehartiging sociaal domein 2019 \(2019\)](#)

Wmo/Jeugd

- [Nota Kernpunten \(2013\)](#),
- [Verordening Maatschappelijke Ondersteuning Neder-Betuwe 2020 \(2020\)](#)
- [Verordening Jeugdhulp gemeente Neder-Betuwe 2022 \(2021\)](#)
- [Dienstverleningsovereenkomst Wmo/Jeugd door de regio Rivierenland \(2019\)](#)
- [Nadere regel subsidie vervanging buurtbus Klaartje en Swobrik 2019 \(2019\)](#)
- [Nadere regels Maatschappelijke ondersteuning gemeente Neder-Betuwe 2019 \(2019\)](#)
- [Beleidsregels huishoudelijke ondersteuning Wmo gemeente Neder-Betuwe 2020 \(2020\)](#)
- [Nadere regels jeugdhulp gemeente Neder-Betuwe 2022 \(2022\)](#)
- [Beleidsregels woonvoorzieningen, vervoersvoorzieningen en rolstoelen Neder-Betuwe 2021 \(2021\)](#)

Participatie

- [Vangnetregeling Participatiewet \(2015\)](#)
- [Re-integratieverordening \(2023\)](#)
- [Verordening individuele studietoelage Participatiewet \(2022\)](#)
- [Verordening meedoenregeling Neder-Betuwe 2024 \(2023\)](#)
- [Afstemmingsverordening Participatiewet \(2016\)](#)
- [Verordening individuele inkomenstoeslag \(2024\)](#)
- [Verordening loonkostensubsidie \(2017\)](#)
- [Gemeenschappelijke regeling Werkzaam Rivierenland \(2024\)](#)

Volksgezondheid

- [Gemeenschappelijke regeling GGD Gelderland-Zuid \(2024\)](#)
- [Meerjarenstrategie GGD Gelderland-Zuid 2024-2027 \(2024\)](#)
- [Preventie- en Handhavingsplan Alcohol Neder-Betuwe 2022-2024 \(2021\)](#)
- [Uitvoeringskader gezond opgroeien in Neder-Betuwe 2019-2024 \(2019\)](#)
- [Monitor Neder-Betuwe Bloeit! 2019-2024 \(2020\)](#)
- [Hoofdpijnnotitie Aanpak eenzaamheid Neder-Betuwe \(2019\)](#)
- [Nadere regel subsidie voorkomen en/of verminderen van eenzaamheid \(2023\)](#)

Overige

- [Verordening tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten \(2018\)](#)
- [Beleidsregels Schuldhulpverlening \(2022\)](#)
- [Verordening beslistermijn Schuldhulpverlening Neder-Betuwe 2022 \(2021\)](#)
- [Beleidsregels Bijzondere Bijstand 2023 \(2023\)](#)
- [Plan van aanpak bestrijding kinderarmoede \(2018\)](#)
- [Beleidsplan GGZ Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang 2018-2020 'Samen Dichtbij' \(2018\)](#)
- [Beschermd Wonen, regio Nijmegen en Rivierenland \(2021\)](#)

Ambities

5.1 Inwoners zijn zoveel mogelijk zelfredzaam en kunnen deelnemen aan de samenleving

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
5.1.1 Inwoners met een hulpvraag ontvangen passende ondersteuning	5.1.1.1 We bieden een helpende hand bij het formuleren van een hulpvraag, door onder andere onafhankelijke cliëntondersteuning, het welzijnswerk en de Kernpunten	Continu
	5.1.1.2 Wij borgen de kwaliteit en beschikbaarheid van ondersteuning	Continu
	5.1.1.3 We zorgen dat inwoners keuzevrijheid hebben zodat de geboden hulp aansluit bij hun levensovertuiging en identiteit	Continu
	5.1.1.4 We ondersteunen vormen van informele zorg en blijven hiervoor in gesprek met onze (lokale) partners	Continu

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		5.1.1.2 De middelen voor huishoudelijke ondersteuning wijken af vanwege de hogere kostprijs per 1 april 2025. Dit wordt verder toegelicht bij de 3e W-vraag.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
5.1.2 Inwoners zijn zoveel mogelijk financieel zelfredzaam	5.1.2.1 We bieden ondersteuning aan inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt bij het vinden en behouden van passend werk	Continu
	5.1.2.2 We organiseren een toekomstbestendige uitvoering van de Participatiewet en Schuldhulpverlening	2025 e.v.
	5.1.2.3 We geven uitvoering aan maatregelen ter bestrijding van armoede en koopkrachtverlies (zie ook ambitie 3.3: <i>We willen een duurzame gemeente zijn, klaar voor de toekomst</i>)	Continu
204	5.1.2.4 Problematische schulden worden waar mogelijk voorkomen door vroegtijdig signaleren en een breed ondersteuningsaanbod	Continu

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		5.1.2.2 De voorbereidingen op de overdracht van taken van gemeente Buren naar gemeente Neder-Betuwe en Werkzaam zijn in volle gang. Dit brengt wel eenmalige kosten met zich mee, die in de begroting 2025 nog als PM post zijn benoemd. Inmiddels is een beeld ontstaan om welke kosten het zal gaan in 2025 en 2026. In een separaat raadsvoorstel worden alle financiële ontwikkelingen (zowel landelijk als lokaal) op het gebied van de Participatiewet compleet inzichtelijk gemaakt. Dit raadsvoorstel en begrotingswijziging zijn geagendeerd voor de raad van 3 juli.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
5.1.3 Iedereen kan deelnemen aan de samenleving	5.1.3.1 We zetten ons in voor een dementievriendelijk Neder-Betuwe	Continu
	5.1.3.2 We dragen bij aan het voorkomen en verminderen van eenzaamheid onder inwoners	Continu
	5.1.3.3 We bieden goede ondersteuning op het gebied van o.a. huisvesting, taal, scholing, werk en ontmoeting aan nieuwkomers volgens de Wet Inburgering	Continu
Cotiu	5.1.3.4 We zorgen ervoor dat iedereen, van oud tot jong, ongeacht geloofsachtergrond, geaardheid, afkomst, beperkingen en met welke idealen dan ook kan deelnemen aan onze samenleving	Continu
	5.1.3.5 We zorgen voor een passend woningaanbod in de wijk voor kwetsbare inwoners (<i>zie verder ambitie 3.1: Wonen voor iedereen</i>)	Continu

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
5.1.4 Voldoende opvangplekken voor asielzoekers volgens opgave Spreidingswet	5.1.4.1 We realiseren voldoende opvangplekken voor asielzoekers en zoeken daarbij zoveel mogelijk de samenwerking met gemeenten in Regio Rivierenland	2025 e.v.

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

5.2 Inwoners van Neder-Betuwe leven gezond en zijn vitaal

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
5.2.1 Er is toegenomen aandacht voor preventie op de gebieden gezond leven en vitaal zijn	5.2.1.1 We zetten ons in voor een gezonde leefstijl voor jongeren en volwassenen	Continu
	5.2.1.2 We zetten in op het versterken van de mentale gezondheid van onze inwoners	Continu
	5.2.1.3 We zetten in op het vroegtijdig signaleren van (verborgen) problemen bij ouderen en bieden preventieve ondersteuning	2024 e.v.

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
5.2.2 Het middelengebruik onder (jonge) inwoners neemt af	5.2.2.1 We werken de aanpak 'Opgroeien in een Kansrijke Omgeving' (OKO) - voorheen IJslands Preventiemodel - Nader uit en implementeren deze	2024-2027

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
5.2.3 Jeugdigen groeien op in een stabiele en veilige (thuis)omgeving	5.2.3.1 We zetten in op het versterken van relaties en het bieden van tijdige ondersteuning bij scheidingen	Continu
	5.2.3.2 We zetten in op kwalitatief goede jeugdbescherming en hoog specialistische jeugdzorg	Continu
	5.2.3.3 We voeren de jeugdzorg zo effectief en efficiënt mogelijk uit, samen met relevante partners	Continu
	5.2.3.4 We zetten in op een duurzame aanpak van jeugdoverlast	2024-2026
	5.2.3.5 We zetten in op normaliseren en een stevige leefomgeving voor jeugdigen	Continu

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
5.2.4 Kinderen maken een goede start in het leven en hebben daarin gelijke kansen	5.2.4.1 We creëren een stevige basis tijdens de eerste 1000 dagen van een kind	2024-2026
	5.2.4.2 We blijven inzetten op de versterking tussen zorg en onderwijs	Continu

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Overige ontwikkelingen

Lokale aanpak Huiselijk Geweld & Kindermishandeling

De aanpak van huiselijk geweld is een wettelijke taak van gemeenten. Iedere vier jaar stellen de regiogemeenten gezamenlijk een aanpak op. In de regio Gelderland-Zuid werken vijftien gemeenten samen aan de bestrijding van huiselijk geweld en kindermishandeling (periode 2021–2025). In 2022 heeft de gemeente Neder-Betuwe de regionale aanpak uitgewerkt in een lokale aanpak ter voorkoming van huiselijk geweld en kindermishandeling (HGKM). In dit plan zijn specifieke aandachtspunten en acties opgenomen die aansluiten bij de belangrijkste thema's binnen onze gemeente. De focus ligt op:

- Het vergroten van de aandacht voor huiselijk geweld en kindermishandeling binnen het onderwijs en de kinderopvang;
- Het versterken van de samenwerking rondom veiligheid;
- Het bieden van passende ondersteuning bij (het voorkomen van) complexe scheidingen;
- Het tegengaan van ouderenmishandeling.

Sinds de start in mei 2022 zijn binnen de gemeente al goede stappen gezet op deze thema's. De looptijd van het lokale plan is vastgesteld tot en met 2025. Omdat dat de thema's in het huidige plan nog steeds zeer actueel zijn en dat er op dit moment belangrijke ontwikkelingen gaande zijn (zoals op het gebied van ouderenmishandeling en complexe scheidingen), zien wij op dit moment geen aanleiding om het plan aan te passen of te vernieuwen. We zetten de ingezette lijn voort. Mocht in de toekomst blijken dat actualisatie wenselijk is, dan zal dit op dat moment worden opgepakt.

Wat mag het kosten?

Programma: 5. WMO, Jeugdzorg en Participatiewet				
Bedragen x € 1.000, -	2025	2026	2027	2028
Mutaties per taakveld				
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	4	6	6	6
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen				
6.21 Toegang en eerstelijnsvoorziening WMO				
6.22 Toegang en eerstelijnsvoorziening Jeugd				
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorziening Integraal	7	7	7	7
6.3 Inkomensregelingen				
6.4 WSW en beschut werk				
6.5 Arbeidsparticipatie				
6.6 Maatwerkvoorziening (WMO)				
6.711 Huishoudelijke hulp (WMO)	288	288	288	288
6.712 Begeleiding (WMO)	197	197	197	197
6.713 Dagbesteding (WMO)	18	18	18	18
6.714 Overige maatwerkarrangementen (WMO)				
6.71A Hulp bij huishouden (WMO)				
6.71C Dagbesteding (WMO)				
6.71D Overige maatwerkarrangementen (WMO)				
6.72A Jeugdhulp begeleiding				
6.72B Jeugdhulp behandeling				
6.73A Pleegzorg				
6.73B Gezinsgericht				
6.73C Jeugdhulp met verblijf overig				
6.74A Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf				
6.74B Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf				
6.74C Gesloten plaatsing				
6.752 Jeugdhulp ambulant Regionaal	859	859	859	859
6.753 Jeugdhulp ambulant Landelijk	34	34	34	34
6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal	282	282	282	282
6.763 Jeugdhulp met verblijf landelijk	26	26	26	26
6.791 PGB WMO				
6.792 PGB Jeugd	15	15	15	15
6.811 Beschermd wonen (WMO)	-339	-339	-339	-339
6.812 Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	339	339	339	339
6.821 Jeugdbescherming	27	27	27	27
6.822 Jeugdreclassering	1	1	1	1
6.91 Coördinatie en beleid WMO				
6.92 Coördinatie en beleid Jeugd				
7.1 Volksgezondheid				
Totaal mutaties per programma	1.757	1.760	1.760	1.760

Analyse van het verschil tussen begroting na wijziging en rekening
(Verschillen groter dan € 50.000 en afgerond op € 1.000)

In deze bestuursrapportage ziet u onder de 3e W-vraag meerjarige het financieel effect als onderwerp onder één noemer en op taakveld verantwoord. Dat betekent dat u verschillen kunt aantreffen in de bedragen benoemd onder de taakvelden in het bovenstaande overzicht en de verantwoording per taakveld.

Taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie (structureel nadeel € 2.000 vanaf 2026)

Baten en lasten opvang ontheemden (budgettair neutraal)

Ook in 2025 staan we voor de opdracht te zorgen voor de opvang van Oekraïense ontheemden in gemeentelijke en particuliere opvanglocaties. Voor de opvang van deze Oekraïners worden kosten gemaakt. Deze kosten zijn (nog) niet begroot. Bij het Rijk is een voorschot van € 82.280 aangevraagd voor de te maken kosten voor de particuliere opvang. De hoogte van het gevraagde voorschot is afgestemd op de vergoeding van uitvoeringskosten voor de particuliere opvanglocaties en de te verstrekken leefgeld. Daarnaast is een voorschot van € 2.698.952 aangevraagd voor de te maken kosten voor de gemeentelijke opvanglocaties. De hoogte van het gevraagde voorschot is afgestemd op het aantal gemeentelijke opvangplekken en de te innen eigen bijdrages. Tot slot hebben we nog € 62.969 aangevraagd voor te maken transitiekosten in de opvang in Kesteren. Vooralsnog gaan we ervan uit dat de vergoeding voldoende is ter dekking van de te maken kosten en daarmee budgettair neutraal is.

Overige kleine verschillen binnen dit taakveld structureel nadeel van € 2.000 vanaf 2026, behoeven geen toelichting

Taakveld 6.711 Huishoudelijke hulp (WMO) (structureel nadeel 118.000)

Aanbesteding huishoudelijke ondersteuning (structureel nadeel 118.000)

In 2024 is er een aanbesteding doorlopen voor huishoudelijke ondersteuning. Om te voldoen aan wettelijke bepalingen, waaronder het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 artikel 5.4 en artikel 17 in de Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Neder-Betuwe 2024, is advies opgevraagd over de prijs (het tarief) Huishoudelijke ondersteuning per aanvang van de overeenkomsten per 1 april 2025. Dit heeft erin geresulteerd dat college heeft besloten het geadviseerde tarief voor de uitvoering van de dienst Huishoudelijke ondersteuning per 1 april 2025 vast te stellen op € 39,61 per uur. Dit resulteert in een structureel nadeel van € 118.000.

Het overige verschil van € 170.000 betreft prijsstijgingen en voor de verdere toelichting verwijzen wij u naar de toelichting Aanspraak stelpost prijsstijging (structureel nadeel € 638.000). Er is hier sprake van een bijstelling van de budgetten door prijsstijgingen en een bijstelling van de budgetten door nieuwe aanbesteding. Totaal een bijstelling van de budgetten met € 288.000.

Taakveld 6.811 Beschermd Wonen (structureel voordeel € 339.000)

Nijmegen ontvangt als centrumgemeente de middelen voor Beschermd Wonen van het Rijk. Op basis van hun begroting wordt het overschot verdeeld onder de regiogemeenten, zoals vastgelegd in de dienstverleningsovereenkomst. De regiobegroting voor 2025 moet nog definitief worden vastgesteld door de gemeente Nijmegen. Om die reden wordt de meerjarenraming op basis van de bijgestelde regiobegroting van november 2024 nu verwerkt in de eerste bestuursrapportage van 2025. De meerjarige financiële effecten van de regiobegroting zijn nog niet verwerkt in de gemeentelijke begroting in afwachting van de doordecentralisatie. Om te voorkomen dat de middelen vanuit Nijmegen jaarlijks te laat worden ontvangen en de gemeenteraad niet tijdig kan worden geïnformeerd, is het voornemen om deze middelen voortaan structureel te ramen op basis van de regiobegroting van Nijmegen en de lokale afspraken (budgettair neutraal). De middelen die Neder-Betuwe ontvangt zijn bewust niet geoormerkt, waardoor verantwoording richting de centrumgemeente niet nodig is. Het is echter wél de bedoeling dat deze middelen worden ingezet ten behoeve van de doelgroep. Er zijn lokaal en subregionaal (regio Rivierenland) afspraken gemaakt; hieraan zijn verplichtingen verbonden die worden bekostigd vanuit de middelen die gemeente Neder-Betuwe ontvangt van de centrumgemeente. De verwachte middelen die de gemeente vanuit de centrumgemeente Nijmegen gaat ontvangen, op basis van de regiobegroting 2025 (nov. 2024) zijn in deze rapportage budgettair neutraal verwerkt. Onder taakveld Beschermd zijn de totale baten verwerkt. De lasten die hiertegenover staan zijn verwerkt onder dit taakveld en onder taakveld 6.812 Maatschappelijke opvang. Het voordeel onder dit taakveld dient u dan ook in relatie te zien met het nadeel onder taakveld 6.812 Maatschappelijke- en vrouwenopvang. En heeft daarmee een budgettair neutraal effect in de bestuursrapportage.

Taakveld 6.812 Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO) (structureel nadeel € 339.000)

Dit nadeel dient u in relatie te zien met het voordeel onder taakveld 6.811 Beschermd Wonen. En heeft daarmee een budgettair neutraal effect in de bestuursrapportage.

Structurele doorwerking jaarstukken 2024 (structureel nadeel € 995.000)

In de jaarstukken 2024 bent u geïnformeerd over de kostenontwikkeling van de benodigde budget voor een aantal taakvelden onder programma 5. Het structurele effect daarvan ziet u hier verwerkt in deze bestuursrapportage. Na de herziening IV3 bij de begroting 2025 is een aantal taakvelden verdeeld over de verplichte nieuwe taakvelden. Om u inzicht te geven t.o.v. de jaarstukken 2024 ziet u onderstaand een overzicht opgenomen met de betreffende taakvelden in 2024 en 2025:

Taakveld 2025	Omschrijving	2025	2026	2027	2028	Taakveld 2024
6.711	Huishoudelijke hulp (WMO)	63.500	63.500	63.500	63.500	6.71A
6.712	Dagbesteding (WMO)	131.000	131.000	131.000	131.000	6.71B
6.752	Jeugdhulp ambulante regionaal	575.000	575.000	575.000	575.000	6.72A/B/C en 6.74A/B
6.753	Jeugdhulp ambulante landelijk	25.000	25.000	25.000	25.000	6.74B
6.762	Jeugdhulp met verblijf regionaal	175.000	175.000	175.000	175.000	6.73C en 6.74B
6.763	Jeugdhulp met verblijf landelijk	25.000	25.000	25.000	25.000	6.74B
		994.500	994.500	994.500	994.500	

Aanspraak stelpost prijsstijging (structureel nadeel € 638.000)

Op verschillende taakvelden is in deze bestuursrapportage de prijsindexering verwerkt via aanspraak op de stelpost prijsstijging. Het betreft een bedrag van structureel € 638.000. Dit nadeel dient u in relatie te zien met de vrijval van de stelpost prijsstijging onder taakveld 0.8 overige baten en lasten verderop (programma algemene dekkingsmiddelen).

Overige taakvelden kleine verschillen (structureel nadeel € 7.000)

Kleine verschillen op verschillende taakvelden binnen dit programma laten een nadeel zien van afgerond € 7.000 en behoeven niet toegelicht te worden.

Investerings

Investeringskrediet Vervoersbus Swobrik

Bij het opstellen van de begroting 2025 is gebruik gemaakt van een richtprijs om de vervoersbus Swobrik te kunnen vervangen. Op basis daarvan heeft u een investeringsbudget van € 55.000 beschikbaar gesteld. Destijds waren de definitieve prijzen voor de aanschaf van de bus, het ombouwen tot een taxibus met rolstoelvoorziening en de restwaarde van de oude bus nog niet bekend. Inmiddels zijn deze bedragen wel bekend en is bekend geworden dat het technisch haalbaar is om over te stappen op een volledig elektrische bus. De SWO kan met een investering van € 70.000 vanuit de gemeente de aanschaf van de bus realiseren. De verdere exploitatie van deze vervoersdienst verzorgt de SWO zelfstandig met behulp van vrijwilligers, sponsors en de reizigersbijdragen. Dit vraagt om een aanvullend investeringsbudget van € 15.000. De kapitaallasten die hiermee samenhangen zijn verwerkt in deze bestuursrapportage onder programma 5 taakveld 6.1, kleine verschillen. De inhoudelijke toelichting is te vinden onder beleidsdoelstelling 6.3.3.

Mutaties in reserves

Binnen dit begrotingsprogramma zijn er geen afwijkingen die betrekking hebben op mutaties in reserves.

Programma 6 Onderwijs, sport en welzijn

Missie

Goede onderwijshuisvesting verbetert de kwaliteit van het onderwijs. Daarom heeft de uitvoering van het Integraal Huisvestingsplan Scholen voor ons topprioriteit. Wij stimuleren een goede aansluiting tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt en brengen actief de betrokken partijen bij elkaar. Kansengelijkheid op de arbeidsmarkt is belangrijk voor onze inwoners. Wij blijven ons inzetten om laaggeletterdheid tegen te gaan.

Sport, spel en bewegen dragen bij aan een gezonde leefstijl. We ondersteunen activiteiten die een aantoonbaar positief effect hebben op de leefstijl en het welbevinden van onze inwoners.

Wij blijven investeren in verenigingen en maatschappelijke organisaties in de gemeente, want zij bevorderen het maatschappelijk welzijn en de sociale omgang tussen inwoners. Bovendien dragen zij bij aan een verantwoorde en gezonde vrijetijdsbesteding. Vrijwilligers zijn de drijvende kracht achter onze verenigingen, stichtingen, instellingen en besturen. Wij waarderen hun inzet en zelfredzaamheid. Wij ondersteunen waar dat past bij onze rol als gemeentelijke overheid.

Deze missie komt overeen met de vastgestelde visie in de Integrale Beleidsnota Sociaal Domein. De ambities en ontwikkelingen binnen dit programma komen grotendeels terug in de nota of de bijbehorende uitvoeringsplannen.

Actuele kaderstellende beleidsnota's

Algemeen

- [Raadvisie 2030 \(2019\)](#)
- [Integrale Beleidsnota Sociaal Domein "Samen verder op de ingeslagen weg" 2025 - 2028 \(2024\)](#)
- [Algemene subsidieverordening gemeente Neder-Betuwe \(2019\)](#)
- [Nadere regel subsidies voor vrijwilligersorganisaties \(2019\)](#)
- [Strategische visie accommodatie \(2010\)](#)

Onderwijs/leesbevordering

- [Verordening Voorziening huisvesting onderwijs \(2015\)](#)
- [Verordening bekostiging leerlingenvervoer \(2022\), Beleidsregels leerlingenvervoer \(2023\)](#)
- [Nadere regels subsidie voorschoolse educatie Neder-Betuwe \(2023\)](#)
- [Onderwijsachterstandenbeleidsplan Neder-Betuwe 2023-2026 \(2023\)](#)
- [Beleidskader toezicht en handhaving kinderopvang Neder-Betuwe 2022 \(2022\)](#)
- [Integraal Huisvestingsplan onderwijs \(2019\)](#)
- [Uitvoeringsplan IHP financieel \(2021\)](#)
- [Convenant uitvoering bibliotheekwerk 2023 t/m 2026 "Samen maken we de bieb" \(2022\)](#)
- [Subsidieverordening Basisbibliotheek Neder-Betuwe \(2007\)](#)
- [Statuten "Stichting Fluvium Openbaar Onderwijs" \(2018\)](#)
- [Nadere regel subsidie kinderopvang op grond van sociaal-medische indicatie Neder-Betuwe \(2019\)](#)
- [Nadere regeling subsidie Onderwijsachterstandenbeleid \(2023\)](#)

Sport

- [Sport en Beweeg visie Neder-Betuwe 2019-2030 \(2019\)](#)
- [Monitor Neder-Betuwe Bloeit! 2019-2024 \(2020\)](#)
- [Nadere regel projectsubsidie sportstimulering 2019-2022 \(2019\)](#)
- [Beheerplan onderhoud sportvelden 2018-2025 \(2019\)](#)
- [Beheerplan duurzaam meerjarig onderhoud gemeentelijke gebouwen 2022-2025 \(2021\)](#)

Ambities

6.1 Goed en passend onderwijs voor alle inwoners in Neder-Betuwe

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
6.1.1 Passende onderwijshuisvesting in de nabijheid van de doelgroep die bijdraagt aan de kwaliteit van het onderwijs	6.1.1.1 Uitvoering van het Integraal Huisvestingsplan Scholen	Continu
	6.1.1.2 We stimuleren de verbinding van onderwijs met andere (kind)voorzieningen	Continu

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
6.1.2 Een goede aansluiting tussen het onderwijs en de (lokale) arbeidsmarkt	6.1.2.1 We bevorderen de samenwerking tussen onderwijsinstellingen en ondernemers <i>Dit wordt ook uitgewerkt onder ambitie 4.1: We zorgen voor een veerkrachtige economische structuur</i>	Continu
	6.1.2.2 Waar mogelijk stimuleren wij de samenwerking tussen lokale VO-scholen en MBO, HBO en Universitaire opleidingen	2025

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
6.1.3 Jeugdigen hebben de mogelijkheid om zich optimaal en breed te ontwikkelen binnen het onderwijs	6.1.3.1 We faciliteren scholen om invulling te geven aan natuur- en cultuureducatie	2024
	6.1.3.2 Wij zetten de rijksmiddelen ten behoeve van het terugdringen van onderwijsachterstanden zo effectief en efficiënt mogelijk in	Continu

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
6.1.4 Inwoners beschikken over voldoende basisvaardigheden om te kunnen deelnemen aan de samenleving	6.1.4.1 We versterken de basisvaardigheden van inwoners door laaggeletterdheid, samen met partners, bespreekbaar te maken, de drempel naar ondersteuning te verlagen en aanbod te faciliteren	Continu

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

6.2 Sport, spel en bewegen stimuleren

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
6.2.1 Een ruim aanbod van mogelijkheden die onze inwoners stimuleren tot sporten en bewegen	6.2.1.1 Uitvoeren van het Lokaal Akkoord 'Gezond op eigen wijze'	Continu
	6.2.1.2 We ondersteunen (sport)verenigingen via een sportverenigingscoach en toekomstgericht beheer	2025 e.v.
	6.2.1.3 We verbreden de inzet van de buurtsportcoaches en versterken daarmee sport en bewegen in Neder-Betuwe	2025 e.v.
	6.2.1.4 Herijking van het beleid voor sportaccommodaties tot een integraal plan sportvoorzieningen	2025 - 2026
	6.2.1.5 Uitvoeren van een beweegpark in één of meer kernen, dorpsommetjes en mountainbikepaden in de uiterwaarden. In 2025 betreft dit het realiseren van het Beweegpark in Dodewaard <i>Dit heeft relatie met ambitie 4.2: We vergroten de aantrekkelijkheid van ons gebied voor inwoners en bezoekers</i>	2025 e.v.
	6.2.1.6 We richten de buitenruimte in zodat deze uitnodigt om te bewegen	2025 en 2026

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
6.2.2 Voldoende en passende speelplekken voor jeugdigen	6.2.2.1 Bij omvangrijke nieuwbouwlocaties wordt voldoende rekening gehouden met aaneengesloten speelplekken, bij de invulling ervan worden jeugdigen betrokken	2025 en 2026
	6.2.2.2 Wij zorgen dat (nieuwe) speelplekken een bijdrage leveren aan klimaatadaptatie. <i>Dit draagt bij aan ambitie 3.3: We willen een duurzame gemeente zijn, klaar voor de toekomst</i>	2025 e.v.

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		6.2.2.2 De vertraging bij het project van de dijkverzwaring leidt tot twee jaar uitstel van de herinrichting van twee speelplekken aan de Waalbandijk in Ochten en in IJzendoorn.
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
6.2.3 Verlagen van het energieverbruik van gemeentelijke gebouwen	6.2.3.1 We maken onze sportaccommodaties toekomstbestendiger en brengen de CO2-uitstoot verder terug.	2025 e.v.

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

6.3 Actieve en leefbare kernen binnen de gemeente

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
6.3.1 Toekomstbestendige (sport)verenigingen en stichtingen	6.3.1.1 Wij ondersteunen lokale verenigingen en stichtingen om hun bestuurskracht op peil te houden en toekomstbestendig te blijven	Continu

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
6.3.2 In elke kern is voldoende plek voor activiteiten en ontmoeting	6.3.2.1 Wij zetten het accommodatiebeleid voort waarbij aandacht is voor goede aansluiting bij de behoefte van inwoners en gezonde exploitatie <i>Dit draagt ook bij aan de realisatie van ambitie 3.2: In onze openbare ruimte is het heel, schoon en veilig en bereikbaar voor iedereen</i>	Continu

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
6.3.3 Neder-Betuwe kent een sterk maatschappelijk middenveld om onze inwoners te ondersteunen	6.3.3.1 Wij subsidiëren (lokale) organisaties doelgericht en maken heldere afspraken met subsidieontvangers, waar wenselijk sluiten we meerjarige subsidieovereenkomsten waarbij we aansluiten bij het Kwaliteitskompas	Continu
	6.3.3.2 Wij onderzoeken de doelmatigheid van ingezette subsidies bij grote organisaties	2025
	6.3.3.3 We dragen bij aan de beschikbaarheid van maatschappelijke vervoersdiensten door tijdige vervanging van de bussen Klaartje en Swobrik	2025 en 2026

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		6.3.3.3 De benodigde investering voor de vervanging van de bus Swobrik ligt € 15.000, - hoger dan begroot. <i>Dit is financieel verwerkt onder programma 5, taakveld 6.1.</i>

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
6.3.4 De zichtbaarheid van het cultureel en historisch erfgoed is toegenomen	6.3.4.1 Verhaallijnen uit 'Inspirerend Rivierenland' en 'Een schatkist met toekomstwaarde' worden zichtbaar gemaakt voor inwoners en bezoekers. <i>Dit draagt ook bij aan de realisatie van ambitie 4.2: We vergroten de aantrekkelijkheid van ons gebied voor inwoners en bezoekers</i>	Continu

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		

Overige ontwikkelingen

Binnen dit programma is geen sprake van overige ontwikkelingen.

Wat mag het kosten?

Programma: 6. Onderwijs, sport en welzijn				
Bedragen x € 1.000, -	2025	2026	2027	2028
Mutaties per taakveld				
4.1 Openbaar basisonderwijs	73	73	73	73
4.2 Onderwijshuisvesting	-1	-14	36	36
4.3 Onderwijsbeleid en leerling zaken	-11	-23	-23	-23
5.1 Sportbeleid en activering				
5.2 Sportaccommodaties	52	60	62	62
5.3 Cult.presentatie, -productie en -partic.	4	4	4	4
5.6 Media				
Totaal mutaties per programma	117	99	152	152

Analyse van het verschil tussen begroting na wijziging en rekening

(Verschillen groter dan € 50.000 en afgerond op € 1.000)

In deze bestuursrapportage ziet u onder de 3e W-vraag meerjarige het financieel effect als onderwerp onder één noemer en op taakveld verantwoord. Dat betekent dat u verschillen kunt aantreffen in de bedragen benoemd onder de taakvelden in het bovenstaande overzicht en de verantwoording per taakveld.

Taakveld 4.1 Openbaar basisonderwijs (structureel nadeel € 73.000)

Het basisonderwijs groeit in Neder-Betuwe. De basisscholen van schoolbesturen VCOG en SSBB hebben te maken met een groeiend aantal leerlingen. De geplande realisatie van basisschool De Bornput in Kesteren is een ander voorbeeld van deze groei. Deze groei vraagt om meer bewegingsonderwijs voor alle leerlingen.

Onze sporthallen en gymzalen zorgen hiervoor en alle krijgen in hun exploitatie een onderwijsbijdrage. Dit is een administratieve interne boeking. Het budget voor het bewegingsonderwijs bijzondere basisscholen is in 2024 niet tussentijds verhoogd. Dat zorgt voor de structurele overschrijding binnen dit taakveld. Dit nadeel dient u in relatie te zien met het structurele voordeel op taakveld 5.2 sportaccommodaties (64.000) en taakveld 4.2 Onderwijshuisvesting (9.000 kleine verschillen). Daarmee heeft de verwerking een budgettair neutraal effect in deze bestuursrapportage.

Taakveld 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken (structureel voordeel € 11.000 in 2025, € 23.000 vanaf 2026).

NPO gelden (€ 41.137 incidenteel 2025, budgettair neutraal)

Vanuit het rijk hebben we een aantal jaren geleden middelen uit het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) ontvangen. Niet besteedde NPO-middelen van voorgaande jaren zijn gereserveerd op een derdengeldenrekening. Deze gereserveerde middelen zijn bedoeld voor inzet op het ontwikkelen van o.a. sociaal-emotionele en executieve vaardigheden van jeugdigen binnen de (voor-) schoolomgeving. In 2025 betreft het nog resterende NPO-budget €41.137. Dit bedrag mogen we als gemeente nog tot 1 juli 2025 besteden. Eventueel daarna nog resterende middelen worden teruggevorderd door het Rijk. In 2025 zetten we het resterende NPO-budget in voor de continuering van de pilot gericht op een goede overgang van voorschool naar het basisonderwijs voor kwetsbare kinderen. En daarnaast zetten we de middelen in voor voorlichtingen op scholen aan ouders over o.a. sociaal emotioneel welbevinden, middelengebruik en veilig omgaan met social media. Dit doen we in samenwerking met het Diaconaal Platform. In totaal onttrekken we daarvoor in 2025 €41.137 uit derdengelden Nationaal Programma Onderwijs ter dekking van deze kosten.

OAB gelden (structureel € 167.707 vanaf 2025, budgettair neutraal)

De subsidiëring van voorschoolse educatie wordt volledig bekostigd vanuit de specifieke rijksmiddelen voor onderwijsachterstandenbeleid en via een decentralisatie-uitkering.

Op 1 oktober 2023 hebben we van het ministerie van OCenW de voorlopige toekenningsbeschikking voor 2025 ontvangen € 1.055.175. Dit is € 167.707 meer dan geraamd.

Leerlingenvervoer (structureel voordeel 11.000 in 2025, 23.000 vanaf 2026)

Per 1 februari 2025 is de afhandeling van aanvragen voor het leerlingenvervoer uitbesteed aan Forseti. Tot aan de uitbesteding voerden we deze taken zelf uit. Daarvoor was formatie beschikbaar. Nu de uitvoering is uitbesteed valt de loonsom van die formatie structureel vrij. Daarmee kunnen zowel de incidentele als de structurele kosten van het uitbesteden gedekt worden. De kosten in het eerste jaar zijn hoger vanwege eenmalige implementatiekosten.

Taakveld 5.2 Sportaccommodaties (structureel nadeel € 15.000)

In de jaarstukken 2024 bent u geïnformeerd over kostenontwikkeling op dit taakveld. Het structurele effect daarvan is verwerkt in deze bestuursrapportage en betreft hieronder genoemde oorzaken.

1. Europese aanbesteding schoonmaak in 2024 en gebouwen- en klachtensysteem; € 64.000 nadeel.
2. De onderhoudsbijdragen buitensportvelden waren in begroting 2023 en 2024 niet geïndexeerd; € 15.000 nadeel
3. Hogere onderwijsbijdrage aan sport als gevolg van meer gebruik van de binnensportaccommodaties; € 64.00 voordeel.

Aanspraak stelpost prijsstijging (structureel nadeel € 59.000)

Op verschillende taakvelden is in deze bestuursrapportage de prijsindexering verwerkt via aanspraak op de stelpost prijsstijging. Het betreft een bedrag van structureel € 59.000. Dit nadeel dient u in relatie te zien met de vrijval van de stelpost prijsstijging onder taakveld 0.8 overige baten en lasten verderop (programma algemene dekkingsmiddelen).

Actualisatie kapitaallasten (voordeel € 10.000 in 2025, € 22.000 in 2026, nadeel € 31.000 vanaf 2027)

In deze bestuursrapportage is de actualisatie van onze kapitaalgoederen opgenomen die met name voortkomt uit vertraging die gemeld zijn in de jaarstukken 2024 en/of bijstelling van de verwachte uitgaven (rente) vanuit het jaar 2024 en meerjarig.

Overige taakvelden kleine verschillen (structureel voordeel 9.000 in 2025, vanaf 2026 3.000)

Kleine verschillen op verschillende taakvelden binnen dit programma laten een nadeel zien en behoeven niet toegelicht te worden.

Investerings

Vorbereidingskrediet verduurzaming gemeentelijke gebouwen; Sporthal De Leede, Gymzaal ECH, Gymzaal KST/ Hoendrik

Het voorbereidingsinvesteringsbudget (167.000) is begin 2024 door de raad ter beschikking gesteld (Z/23/096731/RAAD/23/03360) en is bedoeld als dekking voor de voorbereidingen op de verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed. Deze werkzaamheden moeten in 2025 en 2026 starten. Inmiddels zijn ook de uitvoeringskredieten voor de verduurzaming van sporthal De Leede, gymzaal ECH en gymzaal Kesteren/De Hoenderik door de raad beschikbaar gesteld bij de begroting 2025. In deze bestuursrapportage wordt het voorbereidingsinvesteringsbudget toegevoegd aan de uitvoeringskredieten. Het betreft een begrotingstechnische verwerking zonder verder financiële consequenties.

Actualisatie van lopende Investeringsbudgetten.

De lopende investeringsbudgetten zijn reëel in tijd en middelen geactualiseerd. Voor 2025 heeft er een bijstelling plaatsgevonden van de vermogensbehoefte voor programma 6 met € 4.916.425 voordelig)

Mutaties in reserves

Binnen dit begrotingsprogramma zijn er geen afwijkingen die betrekking hebben op mutaties in reserves.

Algemene dekkingsmiddelen, overhead, VPB, onvoorzien

Missie

Overhead en bedrijfsvoering zijn geen doel op zich, het zijn belangrijke middelen om de voornemens uit deze begroting daadwerkelijk te realiseren. Ofwel: de organisatie en de financiën moeten passen bij en afgestemd zijn op de ambities en doelstellingen die raad en college voor ogen hebben.

Wij kiezen voor een structureel sluitende begroting, maar dat is mede afhankelijk van de bereidheid van het Rijk om de structurele financiële middelen van gemeenten te verhogen tot een omvang die past bij de taken van de gemeenten. Een ander belangrijk uitgangspunt is dat structurele uitgaven structurele financiering hebben. Eenmalige uitgaven financieren we eventueel uit incidentele middelen. Waar mogelijk realiseren wij onze ambities op projectbasis met de beschikbare financiering voor de genoemde periode.

De gemeente is gebaat bij een goed bemenste ambtelijke organisatie, die berekend is op haar taak en de inwoners met respect tegemoet treedt. Een gezonde en professionele organisatiecultuur zorgt voor een voortdurende verbetering van de kwaliteit van het beleidswerk en de dienstverlening, borging van de continuïteit en een doelmatige bedrijfsvoering. En een stabiele en robuuste ICT is een belangrijke randvoorwaarde voor een goed functionerende gemeentelijke organisatie en voor een betrouwbare en veilige digitale dienstverlening aan inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners.

Actuele kaderstellende beleidsnota's

[Financiële verordening Neder-Betuwe 2023](#)

[Legesverordening](#)

[Belastingverordeningen](#)

[Controleverordening gemeente Neder-Betuwe 2023](#)

[Budgethoudersregeling Neder - Betuwe \(2023\)](#)

[Beleidsnota garantstellingen \(2021\)](#)

[Treasurystatuut gemeente Neder-Betuwe \(2016\)](#)

[Nota weerstandsvermogen en risicobeheersing \(2019\)](#)

7.1 Neder-Betuwe is financieel krachtig en een duurzaam financieel gezonde gemeente

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
7.1.1 Een goede balans tussen ambities en een structureel gedekte begroting	7.1.1.1 De financiële positie is voldoende robuust om externe en interne ontwikkelingen op te vangen.	Continu
	7.1.1.2 We streven naar een verantwoorde belastingdruk voor onze inwoners, die bij voorkeur gemiddeld is ten opzichte van andere gemeenten.	Continu
	7.1.1.3 We streven naar een weerstandsvermogen dat minimaal voldoende is om de risico's af te dekken; dus een weerstandsratio van minimaal 1.	Continu
	7.1.1.4 De tarieven voor leges moeten kostendekkend zijn, maar ook logisch en goed uit te leggen.	Continu
	7.1.1.6 We streven naar een verantwoorde en evenwichtige inzet van middel uit de stelpost prijsstijgingen. Creëren stelpost prijsstijgingen voor Verbonden Partijen	2025 e.v.

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		7.1.1.1. De financiële positie is voldoende robuust om externe en interne ontwikkelingen op te vangen. De financiële positie is voldoende robuust om externe en interne ontwikkelingen op te kunnen vangen. Wij hebben tot nu toe steeds een structureel sluitende begroting en meerjarenraming vast kunnen stellen. Dit komt steeds meer onder druk te staan en is mede afhankelijk van de bereidheid van het Rijk om de structurele financiële middelen van gemeenten te verhogen tot een omvang die past bij de taken van de gemeenten. Een ander belangrijk uitgangspunt is dat structurele uitgaven structurele dekking hebben. Eenmalige uitgaven dekken we eventueel uit incidentele middelen. Om een financiële positie te behouden die robuust is om externe en interne ontwikkelingen op te kunnen blijven vangen zijn wij bezig met een ombuigingsoperatie. Deze bestuursrapportage laat een fors nadelig resultaat zien. Het nadelig resultaat betrekken wij bij de ombuigingsoperatie en zullen hierdoor met aanvullende dekkingsmiddelen komen waarmee wij voldoen aan de doelstelling van een robuuste sluitende financiële positie. 7.1.1.3. We streven naar een weerstandsvermogen dat minimaal voldoende is om de risico's af te dekken. Dus een weerstandsratio van minimaal 1. Tot nu toe is ons weerstandsvermogen voldoende om de risico's af te dekken. Ons weerstandsratio ligt boven de 1. Ons weerstandsvermogen is robuust waardoor wij met ons weerstandsvermogen incidentele uitgaven kunnen dekken of dekking geven aan investeringsbudgetten. Met de voorstellen en besluiten die er nu liggen wordt in de komende jaren een forse daling van de weerstandsratio voorzien. Het behouden van voldoende weerstandsvermogen is betrokken bij de ombuigingsoperatie. In deze bestuursrapportage stellen wij u voor om een per 2027 gevormde bestemmingsreserve van € 10.000.000 weer vrij te laten vallen te gunste van de algemene reserve waardoor ons weerstandscapaciteit weer toe neemt. Ook stellen wij in deze bestuursrapportage voor om het overschot in de bestemmingsreserve Precario ook vrij te laten vallen ten gunste van de algemene reserve waardoor ons weerstandscapaciteit weer toe neemt en weer voldoende zal zijn om onze risico's te kunnen afdekken.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
7.1.2 De opbrengsten van de precarioheffing komen ten goede aan de samenleving	7.1.2.1 Minimaal drie miljoen euro van de precariomiddelen reserveren we voor maatregelen om energielasten van inwoners te verlagen.	2023 en verder
	7.1.2.2 We vormen een groeifonds om initiatieven uit de samenleving mogelijk te maken.	2023 en verder

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		7.1.2.2 We vormen een groeifonds om initiatieven uit de samenleving mogelijk te maken. In 2024 heeft uw raad ingestemd met het instellen van een Groeifonds Neder Betuwe met drie programmalijnen: • Vitale samenleving; • Vitale economie; • Vitale leefomgeving, al uitgewerkt in een subsidieregeling, klimaatadaptieve maatregelen inwoners. In november 2024 hebben we uw raad via een raadsinformatiebrief geïnformeerd over het pauzeren van de uitwerking van het Groeifonds Neder-Betuwe totdat er meer duidelijkheid is over de impact van het ombuigingstraject. In maart 2025 zijn de geïnventariseerde ombuigingen/ maatregelen met uw raad besproken. Besluitvorming hierover vindt in deze bestuursrapportage plaats. De middelen die bestemd waren voor het vormen van een groeifonds worden nu in deze bestuursrapportage ingezet ter verbetering van ons weerstandscapaciteit.
Tijd		Zie resultaat
Middelen		Zie resultaat

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
7.1.3 Voldoende benutten van middelen van hogere overheden en andere instellingen	7.1.3.1 We zetten ons in voor het binnenhalen van subsidiegelden en het doelmatig benutten ervan, zolang de administratieve last daarvan acceptabel is.	Continu
	7.1.3.2 We onderzoeken of we beter inzichtelijk kunnen maken wat we met de inzet van subsidiegelden hebben bereikt.	2025

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		7.1.3 Voldoende benutten van middelen van hogere overheden en andere instellingen In de Begroting 2022 was het voornemen opgenomen om een subsidie-adviseur in te schakelen, zodat we subsidiemogelijkheden nog effectiever en efficiënter kunnen benutten. In januari 2022 lieten we u weten dat de oplopende werkdruk in de organisatie noopte tot prioriteitstelling. Een van de besluiten was om voorlopig geen subsidioloog te contracteren. Deze situatie is nog steeds aan de orde.
Tijd		Zie resultaat.
Middelen		

7.2 De ambtelijke organisatie is robuust en toekomstbestendig

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
De ambtelijke organisatie is berekend op haar taken	We brengen de capaciteit en hoeveelheid werk met elkaar in balans.	Continu
	We versterken de kwaliteit van de organisatie nog verder door te investeren in projectmatig en programmatisch werken, verbinding, wendbaarheid, vitaliteit en opleiding/ontwikkeling.	Continu
	Door te blijven investeren in arbeidsmarktbeleid en strategische personeelsplanning versterken we de toekomstbestendigheid van de ambtelijke organisatie.	Continu
	We benutten kansen voor samenwerking in de bedrijfsvoering, als dat de toekomstbestendigheid versterkt.	Continu
	De organisatie maakt gebruik van een <i>flexibele schil</i> van medewerkers voor fluctuerende werkzaamheden en/of voor werk dat zeer specifieke expertise vraagt.	Continu

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		In 2024 is door TwynstraGudde onderzoek gedaan naar de toekomstbestendigheid van onze organisatie. De aanleiding voor dit onderzoek is de groeiende complexiteit van taken, de noodzaak tot integraal werken en de ervaren werkdruk. De analyse is dat de huidige organisatiestructuur niet meer aansluit op de omvang en complexiteit van de opgaven van Neder-Betuwe. TwynstraGudde concludeert dat door deze situatie de realisatie van maatschappelijke opgaven en bestuurlijke ambities onder druk staan. Daarom adviseert TwynstraGudde o.a. de invoering van een directiemodel. Dit model zorgt voor heldere, compacte aansturing, bevordert integraal werken en legt de basis voor duurzame versterking van de organisatie. Cruciaal is dat de nieuwe structuur niet op zichzelf staat, maar juist de noodzakelijke cultuurverandering mogelijk maakt. Het is een middel om aan een professionele, samenwerkende organisatie te bouwen. Alleen met een goed georganiseerde en wendbare ambtelijke organisatie kan de gemeente haar maatschappelijke taken uitvoeren en de ambities van de raad daadwerkelijk realiseren. Het directiemodel levert daarvoor de randvoorwaarden: meer sturingskracht, meer samenhang en meer ruimte voor strategisch handelen. Vanaf 2025 wordt uitvoering gegeven aan de aanbevelingen van TwynstraGudde. Zie toelichting bij 3e W-vraag.

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer speelt het?
Een veilige digitale dienstverlening aan inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners wordt ondersteund door een stabiele en robuuste ICT	We zorgen voor moderne, snelle en betrouwbare I&A-voorzieningen, die kunnen meebewegen met veranderende behoeften uit de ambtelijke organisatie en de samenleving.	Continu
	We blijven de I&A-voorzieningen optimaliseren, zodat de bestuurlijke processen, organisatieprocessen en de gemeentelijke dienstverlening goed ondersteund worden.	Continu
	Met de inrichting en uitvoering van I&A ondersteunen we de ontwikkeling naar meer transparantie, zodat we nieuwe wetten als de Wet open overheid (Woo), de Wet elektronische publicaties (Wep) en de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) goed kunnen uitvoeren.	Continu
	Informatie van de gemeente en haar inwoners is goed beveiligd; we zorgen ervoor dat persoonsgegevens en andere vertrouwelijke informatie veilig worden ontsloten, verwerkt en bewaard.	Continu
	De kwetsbaarheid van onze systemen voor inbreuk van buitenaf of binnenuit is minimaal; we zorgen voor een adequate back-up and recovery maar ook een goede bewustwording binnen en buiten de organisatie.	Continu

Voortgang ambitie	Kleur	Toelichting voortgang
Resultaat		
Tijd		
Middelen		Zie toelichting 3e W vraag

Overige ontwikkelingen

In dit programma zijn geen overige ontwikkelingen.

Algemene dekkingsmiddelen

Van het onderdeel Algemene dekkingsmiddelen, overhead, vennootschapsbelasting (vpb) en onvoorzien wijkt de opbouw af van die van de beleidsprogramma's. Het onderdeel Algemene dekkingsmiddelen, overhead, vpb en onvoorzien is wel onderdeel van het totale programmaplan.

De omvang van de algemene dekkingsmiddelen en de toelichting daarop worden in dit hoofdstuk gepresenteerd. Algemene dekkingsmiddelen zijn middelen, die geen vooraf bepaald bestedingsdoel hebben. Dit in tegenstelling tot bijvoorbeeld specifieke uitkeringen vanuit de rijksoverheid of de rioolheffing, waar ontvangsten en uitgaven direct aan elkaar zijn gekoppeld.

De volgende algemene dekkingsmiddelen zijn te onderscheiden:

- De algemene uitkering uit het Gemeentefonds;
- De lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is;
- Beleggingen, deelnemingen en financieringsfunctie;
- Verhuur en diensten van derden (het beheer van activa, die voor de openbare dienst bestemd zijn).

Deze inkomsten zijn vrij besteedbaar en daarom niet rechtstreeks aan een programma toe te rekenen.

Wat mag het kosten?

Programma: 7. Algemene dekkingsmiddelen, overhead, Vpb, onvoorzien				
Bedragen x € 1.000, -	2025	2026	2027	2028
Mutaties per taakveld				
0.4 Overhead	599	180	191	197
0.5 Treasury	-100			
0.61 OZB Woningen	-100	-100	-100	-100
0.62 OZB Niet-woningen	-84	-84	-84	-84
0.64 Belastingen overig				
0.7 Alg. Uitkeringen en ov. Uitkeringen GF	-4		-68	-136
0.8 Overige baten en lasten	-219	-219	-219	-219
Totaal mutaties per programma	92	-223	-281	-342

Analyse van het verschil tussen begroting na wijziging en rekening (Verschillen groter dan € 50.000 en afgerond op € 1.000)

Taakveld 0.4 Overhead (nadeel € 599.000 in 2025, nadeel € 180.000 in 2026, nadeel € 191.000 in 2027 en nadeel € 197.000 vanaf 2028)

Organisatiestructuurwijziging toekomstbestendige ambtelijke organisatie (incidenteel nadeel € 121.500 voor 2025 en € 5.500 voor 2026)

Het college heeft besloten de organisatiestructuur van de gemeentelijke organisatie te wijzigen en daarmee de basis te leggen voor de verdere organisatieontwikkeling. Als de Ondernemingsraad positief advies geeft, zal uiterlijk per 1 juli 2026 overgestapt worden op een directiemodel. De organisatie wordt dan aangestuurd door de gemeentesecretaris/algemeen directeur en twee directeuren, die gezamenlijk integraal verantwoordelijk zijn voor de gehele organisatie en strategische vraagstukken. Onder de twee directeuren functioneren teammanagers die verantwoordelijk zijn voor het personeel binnen hun teams. Deze wijziging in de structuur vormt de basis voor een toekomstbestendige gemeentelijke organisatie en biedt daarmee een stevig fundament voor de verdere ontwikkeling van de organisatie.

Op dit moment onderscheiden we twee typen kosten, namelijk de eenmalige kosten om het programma doorontwikkeling organisatie uit te voeren en de eenmalige frictiekosten als gevolg van de organisatiewijziging. Op dit moment is het nog te vroeg is om iets te zeggen over eenmalige frictiekosten en de omvang van de te vormen post flankerend beleid. Bij de verdere uitwerking van het organisatiemodel in de hoofd- en detailstructuur kan hier onderbouwd op worden ingegaan. In de besluitvorming over de hoofd- en detailstructuur worden de frictiekosten meegenomen. Op dit moment is het alleen mogelijk een eerste grove doorrekening te maken van de structurele kosten van beide modellen. In de doorrekening is gekeken naar de huidige kosten van de managementfuncties en hoe dit in verschillende scenario's past binnen een van de twee voorgestelde modellen. De conclusie is voornamelijk dat alle scenario's voor beide modellen passend zijn binnen het huidige budget.

De eenmalige kosten voor om het programma doorontwikkeling organisatie uit te voeren worden op dit moment geschat op € 314.000 voor 2025 en € 274.000 voor 2026. Voor het grootste deel is dekking gevonden binnen bestaande budgetten en een incidentele bijdrage vanuit de Provincie, zodat per saldo een last overblijft van € 121.500 voor 2025 en € 5.500 voor 2026 dat ten laste komt van de financiële positie.

Digitaliseren van persoon- en woningkaarten t.b.v. overbrenging naar het Regionaal Archief Rivierenland (incidenteel nadeel € 25.700 voor 2025)

Het digitaliseren van de persoons- en woningkaarten dient ter verbetering van de efficiëntie en toegankelijkheid. Na digitalisering zijn de kaarten digitaal raadpleegbaar en worden ze omgepakt en overgebracht naar het Regionaal Archief Rivierenland. Vanwege een eerdere lekkage in de archiefruimte is geadviseerd dit proces spoedig uit te voeren. De persoons- en woningkaarten zijn momenteel niet adequaat verpakt en opgeslagen, wat de kwaliteit aantast. Omdat deze kaarten regelmatig worden geraadpleegd en eerder sprake was van een lekkage in het archief, is er sprake van een verhoogd risico. Gezien hun historische waarde is zorgvuldige opslag noodzakelijk. Digitalisering maakt de kaarten duurzaam digitaal beschikbaar, waarna de fysieke exemplaren kunnen worden overgebracht naar het Regionaal Archief Rivierenland voor langdurige bewaring. Hier geen eenmalige kosten mee gepaard ten bedrage van € 25.700.

Financieel systeem (incidenteel nadeel € 90.000 voor 2025)

Doordat de implementatie (inclusief trainingen en dergelijke) van Key2finance en de aankomende omzetting naar de SAAS-omgeving van Lias veel tijd kosten, is in 2025 de ondersteuning nodig. Inhuur is een veel grotere kostenpost. Daarom willen we, vanwege kostenbesparing, een tijdelijke aanstelling van 36 uur creëren voor een jaar (2025) om zo niet de hoge kosten van inhuur te hoeven op te vangen. Daarmee krijgen wij de tijd ook naar de toekomst toe goed kijken hoe we deze functie nu gecombineerd gaan uitvoeren. Ook het aankomende traject van Lias en de afronding van de implementatie Key2finance kan dan plaatsvinden.

Opendag Gemeenteraad (incidenteel nadeel € 8.000 voor 2025)

Op 12 april heeft de gemeenteraad en organisatie een open dag georganiseerd, waarbij de gemeenteraad informeert inwoners over haar rol en hoopt hen te enthousiasmeren voor het raadswerk richting de verkiezingen van 2026. Daarnaast is de open dag een kans om te laten zien hoe de gemeente werkt. De open dag heeft als thema veiligheid, waarbij we inwoners bewust maken van ondermijning en laten zien hoe we samenwerken met onze veiligheidspartners. Voor de open dag van de raad en organisatie is in de begroting 2025 geen budget opgenomen, de afwijking betreft een eenmalig uitgave. De kosten voor het aspect veiligheid zijn reeds al wel gedekt vanuit bestaande budgetten. Per saldo is hier sprake van een incidenteel nadeel van € 8.000 voor 2025.

Hybride werken (incidenteel nadeel € 50.000 voor 2025)

In 2024 is het 'Programma van mogelijkheden hybride werken' opgeleverd. Op basis van de aanbevelingen in dit programma zijn er vervolgoopdrachten geformuleerd om een verbeterslag te maken op het gebied van huisvesting (bricks), ICT (bytes) en onderlinge verbinding tussen collega's, teams en pijler (behaviour). De nieuwe kaders voor het hybride werken gelden vanaf het voorjaar 2025 in plaats van 1 januari 2025. De uitgaven worden hierdoor in 2025 in plaats van 2024 gemaakt. De beoogde kosten bedragen afgerond € 50.000 voor 2025.

Actualisatie personeelslasten (nadeel € 224.000 voor 2025, nadeel € 96.000 voor 2026, nadeel € 112.000 voor 2027 en een nadeel € 119.000 voor 2028)

Reguliere personeelslasten

Personeelslasten bestuur

De salarisafspraken die in de CAO-Rijk 2024-2025 voor het personeel in de sector Rijk zijn gemaakt, krijgen op basis van het rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers doorwerking naar de bezoldiging van burgemeesters, wethouders en raadsleden. Daarnaast vindt er jaarlijks een indexatie plaats op de vergoedingen van politieke ambtsdragers. Dit betekent een structurele stijging van de personeelslasten van € 79.000 per 2025. Voorgesteld wordt om dit structureel ten laste te brengen van de stelpost loonontwikkeling.

Personeelslasten ambtelijke organisatie

Op basis van de loonontwikkeling uit de cao-gemeenten met een looptijd van 01.01.2024 t/m 31.03.2025 zijn de personeelslasten voor 2024 geactualiseerd in de 1e bestuursrapportage 2024. In de 1e bestuursrapportage 2025 wordt het meerjarig effect verwerkt inclusief de loonontwikkeling per 1 oktober 2024 en de periodieke verhogingen van salaris. Dit betekent een structurele stijging van de personeelslasten van € 262.750 per 2025. Deze stijging komt structureel ten laste van de stelpost loonontwikkeling die wordt gevormd op grond van de circulaire van het Rijk. Na deze actualisatie is het restant van de stelpost loonontwikkeling € 680.000 (4%) in 2025. Verder wordt voorgesteld het restant van de stelpost loonontwikkeling beschikbaar te houden voor de nieuwe cao (in 2025).

Overige personeelslasten

Buitengewoon ambtenaren burgerlijke stand (Babsen)

Al enkele jaren op rij zien we een stijgende lijn in het aantal huwelijken wat verricht wordt binnen onze gemeente. De verwachting is dat deze lijn minimaal zal stabiliseren rond de huidige aantallen, al dan niet verder op zal lopen in de toekomst. Via deze aanpassing stellen we het budget bij naar het gewogen gemiddelde over 2023 en 2024. De stijging van het aantal huwelijken betekent meer inzet van de Babsen. Op basis hiervan betekent dit een structureel nadeel van € 15.000. Voorgesteld wordt om dit ten laste te brengen van de financiële positie. Tegenover deze hogere kosten staan de extra legesinkomsten vanuit de huwelijken die separaat zijn gemeld.

Reiskosten woon-werkverkeer, (thuiswerk)vergoedingen, enz.

De toename van het aantal medewerkers in dienst bij de gemeente Neder-Betuwe betekent ook een stijging van verschillende personeel gerelateerde budgetten zoals reiskosten (woon-werkverkeer), thuiswerkvergoedingen, jubilea, verzekeringen, enz. Per saldo betreft dit een stijging van structureel € 33.800 per 2025. Voorgesteld wordt om dit ten laste te brengen van de financiële positie.

Centraal opleidingsbudget

Het opleidingsbudget wordt gevormd op basis van een percentage van de totale personeelslasten. Met ingang van 2025 wordt 40% van het totale opleidingsbudget gereserveerd voor centrale en organisatiebrede opleidingen en 60% voor individuele opleidingen. Na actualisatie van de meerjarige personeelslasten betekent dit een toename van structureel € 96.395 in 2025 oplopend naar € 104.015 in 2029. Hier tegenover staat een structureel voordeel binnen het opleidingsbudget wat per afdeling begroot is, in totaal € 75.328 in 2025 aflopend naar € 57.605 in 2029. Per saldo betekent dit een structureel nadeel van € 21.067 oplopend naar € 46.410 in 2029. Voorgesteld wordt om dit ten laste te brengen van de financiële positie.

Voormalig personeel

Op dit moment hebben we één voormalig medewerkster die een WGA-uitkering ontvangt. De gemeente Neder-Betuwe is eigenrisicodragers voor de Ziektewet wat betekent dat wij verantwoordelijk zijn voor eventuele Ziektewet-uitkeringen. In dit specifieke geval zijn de kosten in 2025 in totaal € 22.800. Voor dit financieel risico heeft de gemeente een verzekering afgesloten wat betekent dat deze kosten volledig kunnen worden gedeclareerd. Dit heeft per saldo een budgettair neutraal effect op de financiële positie.

Overige kleine verschillen

Dit betreft een structureel nadeel van € 9.975 in 2025 oplopend naar € 20.435 in 2029. Dit behoeft geen verdere toelichting. Voorgesteld wordt om dit ten laste te brengen van de financiële positie.

Actualisatie afdelingsbudgetten

Het afdelingsbudget, opleidingsbudget en budget bewust belonen wordt gevormd op basis van een percentage van de loonsom. Nu de loonontwikkeling uit de cao 2024/2025 structureel is verwerkt zijn ook de afdelingsbudgetten geactualiseerd. In verband met de nieuwe verdeelsleutel van het opleidingsbudget zoals hierboven is toegelicht betekent dit binnen de afdelingsbudgetten een structureel voordeel van € 71.136 in 2025 aflopend naar € 47.742 in 2029. Voorgesteld wordt om dit ten gunste te brengen van de financiële positie.

Overige ontwikkelingen personeelslasten

Ontvangen WAZO-uitkeringen UWV

Wanneer een medewerkster met zwangerschapsverlof en bevallingsverlof gaat ontstaat het recht op een WAZO-uitkering van het UWV. Deze uitkeringen, die worden ontvangen door de werkgever, worden vervolgens ingezet voor de kosten die moeten worden gemaakt om de medewerkster die met verlof is te vervangen. In totaal is er tot op heden een bedrag van € 44.207 aan uitkeringen ontvangen. Dit heeft per saldo een budgettair neutraal effect op de financiële positie.

Opvang Oekraïense ontheemden

Sinds de oorlog in Oekraïne vangen wij Oekraïense ontheemden op in gemeentelijke en particuliere opvanglocaties. Voor de gemeentelijke opvanglocaties in Kesteren, IJzendoorn en Echteld hebben wij tijdelijk medewerkers in dienst genomen in de functie van locatiecoördinator. De hieraan verbonden personeelslasten worden vergoed uit de Rijksmiddelen die wij ontvangen voor deze opvanglocaties. Voorgesteld wordt om van de ontvangen Rijksmiddelen een bedrag van € 116.000 voor de jaren 2025 en 2026 over te hevelen naar de personeelsstaat. Dit heeft per saldo een budgettair neutraal effect op de financiële positie. Begin 2027 bekijken we de situatie opnieuw voor een eventueel vervolg.

Uitvoering begraafplaatsadministratie

Binnen het beleidsveld begraven is zorgvuldigheid essentieel. Fouten in de administratie of uitvoering kunnen grote impact hebben op nabestaanden en de rechtszekerheid rondom grafrechten. Daarom is het van groot belang dat dit werk niet steeds opnieuw wordt overgedragen aan tijdelijke inhuur, maar structureel wordt belegd binnen het team Begraven. Recent overleg over de begraafplaatsadministratie bevestigt deze noodzaak. Belangrijke structurele taken, zoals het verwerken van grafrechten en de administratieve en fysieke nummering van urnenmuren, kunnen niet efficiënt worden uitbesteed. De overdracht naar externe inhuur vergt extra inzet en verhoogt de kans op fouten. Bovendien benadrukken zowel Burgerzaken als uitvaartondernemers het belang van een correcte en consistente uitvoering.

De twee medewerkers die uitvoering geven aan de begraafplaatsadministratie zijn in staat deze taken zelfstandig op te pakken en direct in het administratiesysteem te verwerken, zonder extra begeleiding. Een structurele urenuitbreiding voorkomt afhankelijkheid van tijdelijke oplossingen, borgt continuïteit, draagt bij aan een efficiënte en foutloze uitvoering van deze essentiële werkzaamheden en is financieel gezien een kleine investering ten opzichte van inhuur. De structurele kosten hiervoor bedragen € 10.000 op jaarbasis. De financiële dekking hiervoor vindt plaats vanuit de voorziening onderhoud begraafplaatsen. Dit heeft per saldo een budgettair neutraal effect op de financiële positie.

Extra inzet Regieteam

In het Regieteam worden cases opgepakt waarbij de veiligheid van kinderen in het gedrang is. Dit zijn per definitie urgente situaties. Er is een wachtlijst, wat gezien de aard van de werkzaamheden onacceptabel is. Er wordt gewerkt aan manieren om efficiënter te werken. Intussen is de inschatting dat ervoor heel 2025 voor gemiddeld 32 uur per week extra capaciteit noodzakelijk is om alle aanvragen (tijdig) te behandelen. Dit betekent een incidenteel nadeel van € 120.000 in 2025. Voorgesteld wordt om dit ten laste te brengen van de financiële positie.

Inzet participatieadviseur

Binnen de organisatie wordt een participatieadviseur ingezet voor 28 uur per week om participatie en communicatie met inwoners, bedrijven en organisaties vorm te geven. Daarnaast is de participatieadviseur verantwoordelijk voor het ontwikkelen van het participatiebeleid. De adviseur wordt gemiddeld 16 uur per week ingezet op projecten en programma's van waaruit ook de financiering plaatsvindt. Voor gemiddeld 12 uur per week is de inzet o.a. gericht op het participatiebeleid, participatieplatform, enz. Per saldo betekent de inzet van de participatieadviseur in 2025 een incidenteel nadeel van € 20.000. Voorgesteld wordt om dit ten laste te brengen van de financiële positie.

Extra inzet heffen en innen rioolbelasting

Naar aanleiding van de wijziging in het heffen en innen van rioolbelasting is er (veel) extra werk ontstaan voor team Belastingen. In dit eerste jaar ontstaan er nieuwe werkzaamheden die (incidenteel) veel tijd vragen maar ook structureel vraagt dit extra inzet. In verband met pensionering van een collega binnen team Belastingen in 2025 biedt dit de mogelijkheid deze extra taak ook structureel in te bedden binnen het team.

Hiervoor is een structurele uitbreiding van 4 uur per week noodzakelijk. Dit betekent een nadeel van € 4.500 in 2025 en een structureel nadeel van € 9.000 vanaf 2026. De financiële dekking hiervoor vindt plaats vanuit de voorziening riolering. Dit heeft per saldo een budgettair neutraal effect op de financiële positie.

Taakveld	Omschrijving	2025	2026	2027	2028	2029
Overhead	P-lasten bestuur	79.038	79.038	79.038	79.038	79.038
Overhead	P-lasten organisatie	262.750	258.207	242.440	242.440	242.440
Overhead	Stelpost loonontwikk.	-341.788	-337.245	-321.478	-321.478	-321.478
Subtotaal	Personeelslasten	0	0	0	0	0
Overhead	Babsen	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
Overhead	Reiskosten ww, enz.	33.800	33.800	33.800	33.800	33.800
Overhead	Centraal opleid. Budget	96.395	97.666	99.663	101.839	104.015
Overhead	Voormalig personeel	22.800				
Overhead	Ontvangsten derden	-22.800				
Overhead	Overige kleine verschil.	9.975	10.260	20.435	20.435	20.435
Subtotaal	Overige pers. lasten	155.170	156.726	168.898	171.074	173.250
Overhead	Afdelingsbudgetten	-71.136	-60.627	-56.559	-52.151	-47.742
Subtotaal	Afdelingsbudgetten	-71.136	-60.627	-56.559	-52.151	-47.742
Overhead	Inhuur derden bij ziekte	44.207				
Overhead	WAZO-uitkeringen	-44.207				
Overhead	Opvang Oekraïne	116.000	116.000			
Samenkracht	Opvang Oekraïne	-116.000	116.000			
Overhead	Begraafplaatsenadm.	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Begraafplaats	VZ-begraafplaatsen	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
Overhead	Extra inzet Regieteam	120.000				
Overhead	Participatieadviseur	45.000				
N.t.b.	Participatie Sociaal	-12.500				
N.t.b.	Participatie Fysiek	-12.500				
Overhead	Extra inzet Belastingen	4.500	9.000	9.000	9.000	9.000
Riolering	VZ-riolering	-4.500	-9.000	-9.000	-9.000	-9.000
Subtotaal	Div. ontwikkelingen	140.000	0	0	0	0
Totaal	Overhead	224.034	96.099	112.339	118.923	125.508

Aanspraak stelpost prijsstijging (structureel nadeel € 78.000)

Vanuit taakveld overhead is in deze bestuursrapportage de prijsindexering verwerkt via aanspraak op de stelpost prijsstijging. Het betreft een bedrag van structureel € 78.000. Dit nadeel dient u uiteraard in combinatie te zien met de vrijval van de stelpost prijsstijging onder taakveld overige baten en lasten verderop.

Taakveld 0.5 Treasury (incidenteel voordeel € 100.000)

Als gevolg van positieve saldi op onze bankrekeningen worden gemeenten verplicht om tijdelijke overschotten te storten op een bankrekening die de gemeente aanhoudt bij het ministerie van Financiën. Deze bankrekening genereert hierdoor ook rente. De toename van de positieve saldi op onze bankrekening wordt met name veroorzaakt doordat de investeringen achterblijven ten opzichte van de geplande investeringen. Verder is er nog tijdelijk geld uitgeleend aan een gemeente die behoefte had aan extra liquide middelen en hiervoor is ook een rentevergoeding ontvangen. In totaliteit levert dit een rente-inkomst op van € 100.000 welke niet is geraamd in onze begroting 2025.

Taakveld 0.61 & 0.62 OZB Woningen en niet-woningen (structureel voordeel € 184.000)

De OZB-opbrengsten voor woningen en niet-woningen (bedrijven) zijn in 2025 € 184.000 hoger door areaaluitbreiding. Het betreft een bedrag van € 100.000 voor woningen en een bedrag van € 84.000 voor niet-woningen. De toename bij niet-woningen betreft voor het grootste deel nieuwe zonneparken in onze gemeente.

Taakveld 0.7 Algemene uitkering (structureel voordeel van € 4.000 in 2025 oplopend naar € 136.000 in 2028)

Decembercirculaire 2024 (structureel voordeel van € 106.000 in 2025 oplopend naar € 238.000 in 2028)

Hier ziet u het financieel effect terugkomen van de decembercirculaire 2024 waarover u via een raadsinformatiebrief bent geïnformeerd. Het betreft een structureel voordeel van € 106.000 in 2025 oplopend naar € 238.000 in 2028.

Opruimen explosieven (structureel nadeel € 102.000)

De financieringsregeling voor het opruimen van explosieven is gewijzigd. Dit heeft u kunnen lezen bij de 3e W-vraag (wat mag het kosten?) van programma 2. Daardoor is bij programma 2 een voordeel gemeld van structureel € 102.000 en wordt in het taakveld algemene uitkering de baat geschrapt van eveneens structureel € 102.000. Zodoende is in dit taakveld sprake van een structureel nadeel van € 102.000, maar in totaliteit in samenhang met programma 2 sprake van een budgettair neutraal effect in deze bestuursrapportage.

Taakveld 0.8 Overige baten en lasten (structureel voordeel € 219.000)

Stelpost prijsstijging 2025 (structureel voordeel € 219.000)

Voor het jaar 2025 is voor prijsstijgingen een budget geraamd van € 540.000. Door Verbonden Partijen is bij het het aanbieden van hun begrotingen 2025 tot nu toe een aanspraak gedaan op deze stelpost van in totaal € 321.187. Zodoende resteert nog een bedrag van afgerond € 219.000 op de stelpost prijsstijging 2025 dat in deze bestuursrapportage vrijvalt voor de gemaakte afspraken rondom prijsstijgingen. Door de organisatie is en in totaal voor € 800.478 aanspraak gemaakt op de stelpost prijsstijgingen. De totale aanspraak voor prijsstijgingen bedraagt € 1.121.665. Dit resulteert in het feit dat de stelpost prijsstijgingen niet toereikend is om volledig dekking te geven aan deze aanspraak en een tekort ontstaat van € 581.665. Dit betreft een structureel tekort voor onze financiële positie van € 581.665 per jaar. Het tekort zal bij de diverse taakvelden worden toegelicht in de eerste bestuursrapportage 2025.

Per saldo ziet u binnen dit taakveld de vrijval van het resterende deel van de stelpost prijsstijging 2025 ten bedrage van € 219.000. De lastenverhogingen ziet u toegelicht op de betreffende taakvelden in deze bestuursrapportage. Hieronder ziet u een overzicht van waaruit de aanspraken zijn ontstaan.

De totale aanspraak van € 1.121.665 heeft betrekking op de volgende onderwerpen:

Aanspraken op de stelpost prijsstijging 2025			2025	2026	2027	2028	2029
Programma	div.	Diverse programma's (begroting 2025 verbonden partijen)	321.187	321.187	321.187	321.187	321.187
Programma	1	Bestuur en Dienstverlening	1.225	1.225	1.225	1.225	1.225
Programma	2	Openbare Orde en Veiligheid (zwerfdieren / jeugd & overlast)	15.542	15.542	15.542	15.542	15.542
Programma	3	Fysieke Leefomgeving	8.540	8.540	8.540	8.540	8.540
Programma	4	Economie	0	0	0	0	0
Programma	5	WMO, Jeugd en participatie (Jeugd en Wmo)	637.755	637.755	637.755	637.755	637.755
Programma	6	Onderwijs, Sport en Welzijn (divers Diverse accommodaties)	58.967	58.967	58.967	58.967	58.967
Programma	7	Algemene Dekkingsmiddelen (ICT)	78.449	78.449	78.449	78.449	78.449
		Totaal	1.121.665	1.121.665	1.121.665	1.121.665	1.121.665

Specificatie budget onvoorziene uitgaven

De raming voor onvoorziene uitgaven is een wettelijk verplichte uitgavenpost. Voor 2025 en verder is voor onvoorziene uitgaven een bedrag opgenomen van € 50.000. Zie onderstaande tabel.

Bestedingen en verloop van het budget onvoorziene uitgaven:				
	Begroting 2025		Besteed budget	Restant budget
	Voor wijziging	Na wijziging		
Budget 2025	-50.000	-50.000	0	-50.000
Programma:	Begrotingswijziging. In raadsvergadering d.d.		Bedrag:	Onderwerp:
		Totaal:	0	

Investerings

Binnen dit begrotingsprogramma zijn er geen mutaties die betrekking hebben op investeringen.

Mutaties in reserves

Algemene Dekkingsmiddelen Mutaties in reserves					
Mutaties van grootste afwijkingen (> € 50.000)		2025	2026	2027	2028
	Algemene reserve	-1.794.000	0	-10.000.000	0
	Bestemmingsreserve precariogelden	1.794.000	0	0	0
	Bestemmingsreserve toekomstige afschrijvingslasten	0	0	10.000.000	0
	Bestemmingsreserve toekomstige afschrijvingslasten	0	0	300.000	300.000
Totaal		0	0	300.000	300.000

Om weerstandscapaciteit moet worden aangevuld om minimaal onze risico's te kunnen opvangen. Wij stellen voor om twee bestemmingsreserves op te heffen en de restantsaldi van deze bestemmingsreserves te storten in de algemene reserve.

Opheffen bestemmingsreserve "dekking voor toekomstige afschrijvingslasten".

Het saldo van deze bestemmingsreserve bedraagt per 1 januari 2027 10 miljoen. Het doel van deze bestemmingsreserve is om vanaf 2027 dekking te geven aan onze financiële positie van € 300.000 per jaar. Dit komt bij het opheffen van de bestemmingsreserve te vervallen en zorgt voor een verslechtering van de financiële positie vanaf 2027 met € 300.000 per jaar.

Opheffen bestemmingsreserve "Precariogelden".

Het saldo van deze bestemmingsreserve is per heden € 1.904.000. Het doel van deze bestemmingsreserve is het indirect door onze burgers betaalde precariobelasting terug te geven aan de burgers. Door het opheffen van deze bestemmingsreserve en deze middelen te storten in de algemene reserve vloeien deze gelden alsnog via het algemeen nut terug naar de burgers. Er blijft nog € 110.000 in reserves precario achter dekking te kunnen geven aan de subsidies van klimaat adaptieve maatregelen.

PARAGRAFEN

Paragraaf Weerstandsvermogen en risicomanagement

Huidige standen weerstandscapaciteit en weerstandsratio

Onderstaande tabel geeft het verloop van de weerstandscapaciteit en ontwikkeling van de weerstandsratio voor de jaren 2024-2029 weer.

	Jaarstukken 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Weerstandscapaciteit						
Algemene reserve per 01-01	-18.851.000	-22.177.293	-14.414.267	-13.238.167	-3.146.167	-3.146.167
Genomen besluiten mutaties alg. reserve	-3.326.293	7.763.026	1.176.100	10.092.000	0	0
Totaal stand algemene reserve	-22.177.293	-14.414.267	-13.238.167	-3.146.167	-3.146.167	-3.146.167
Niet vrij te besteden deel algemene reserve	10.000.000	10.000.000	10.000.000	0	0	0
Verwachte mutaties algemene reserve						
Begroot resultaat vorig jaren (cumulatief)	0	0	2.951.220	4.570.066	5.670.190	7.084.132
Onbenutte belastingcapaciteit						
- Onroerende zaakbelasting	0	0	0	0	0	0
- Leges en andere heffingen	0	0	0	0	0	0
Onvoorzien	0	-50.000	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000
Begroot resultaat betreffend jaar	936.000	2.951.220	1.618.846	1.100.124	1.413.942	241.560
Totaal stand algemene reserve verwachtingen	10.936.000	12.901.220	14.565.066	5.665.190	7.079.132	7.320.692
Overschot (-)/tekort (+)						
Totaal beschikbaar weerstandscapaciteit per 31-12	-11.241.293	-1.513.047	1.326.899	2.519.023	3.932.965	4.174.525
Financiële risico's	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Grondexploitatie	378.000	395.000	395.000	395.000	395.000	395.000
Verbonden partijen	149.000	76.000	76.000	76.000	76.000	76.000
Open eindregelingen	750.000	750.000	750.000	750.000	750.000	750.000
Overige risico's	3.113.000	4.949.000	4.949.000	4.949.000	4.949.000	4.949.000
Totaal gekwantificeerde risico's	4.390.000	6.170.000	6.170.000	6.170.000	6.170.000	6.170.000
Benodigde weerstandscapaciteit (90%)	3.951.000	5.553.000	5.553.000	5.553.000	5.553.000	5.553.000
Weerstandsratio per 31-12	2,8	0,3	-0,2	-0,5	-0,7	-0,8
Kwalificatie weerstandsratio	+	Uitstekend	Onvoldoende	Ruim onvoldoende	Ruim onvoldoende	Ruim onvoldoende

Meerjarig verloop huidige weerstandsratio

In de afgelopen jaren heeft de verhouding tussen de benodigde weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit, de weerstandsratio, zich positief ontwikkeld. Deze positieve ontwikkeling is voornamelijk ontstaan door winstuitkeringen van grondexploitaties, het industrieschap Medel en door overschotten bij de jaarstukken.

Uitgangspunt op basis van het nieuwe coalitieprogramma is een weerstandsratio van minimaal 1,0. De weerstandsratio geeft bij de jaarstukken 2024 een stand weer van 2,8 aan wat gekwalificeerd wordt als "uitstekend". De weerstandsratio daalt in de jaren daarna naar -0,8 in 2029 wat gekwalificeerd wordt als "Ruim Onvoldoende".

De grootste oorzaak van de daling van het weerstandscapaciteit en de weerstandsratio is te vinden in het feit dat de jaarlijks geraamde begrotingstekort ten laste komen van de algemene reserve. De door het Rijk doorgevoerde wijziging van financieringssysteem binnen de algemene uitkering en de nog door te voeren kortingen op de algemene uitkering zorgen voor forse jaarlijkse tekorten op de financiële positie van de gemeente Neder-Betuwe.

Ook een forse daling van het weerstandscapaciteit en de weerstandsratio is ontstaan vanaf 2024 en komt door het vormen van een bestemmingsreserve van € 10 miljoen ten laste van de algemene reserve voor dekking van toekomstige afschrijvingslasten van toekomstige investeringen (Integraal onderwijsHuisvestingsPlan (IHP) en de Randweg Opheusden.

Toekomstige standen weerstandscapaciteit en weerstandsratio

Het verbeteren van het weerstandscapaciteit en de weerstandsratio

Om in de toekomst te kunnen blijven voldoen aan de door u gestelde kaders van een weerstandsratio van minimaal 1,0. Maar ook het creëren van voldoende buffer om de jaarlijkse tekorten te kunnen opvangen is gezocht naar verbetering van onze weerstandscapaciteit.

Bij de eerste bestuursrapportage 2025 hebben wij u hiervoor voorstellen gedaan.

Het opheffen van de bestemmingsreserve "dekking voor toekomstige afschrijvingslasten".

Het saldo van deze bestemmingsreserve bedraagt per 1 januari 2027 10 miljoen. Het doel van deze bestemmingsreserve is om vanaf 2027 dekking te geven aan onze financiële positie van € 300.000 per jaar. Dit komt bij het opheffen van de bestemmingsreserve te vervallen en zorgt voor een verslechtering van de financiële positie vanaf 2027 met € 300.000 per jaar.

Het opheffen van de bestemmingsreserve "Precariogelden".

Het saldo van deze bestemmingsreserve is per heden € 1.904.000. Het doel van deze bestemmingsreserve is het indirect door onze burgers betaalde precariobelasting terug te geven aan de burgers. Door het opheffen van deze bestemmingsreserve en deze middelen te storten in de algemene reserve vloeien deze gelden alsnog via het algemeen nut terug naar de burgers. Er blijft nog € 110.000 in reserves precario achter dekking te kunnen geven aan de subsidies van klimaat adaptieve maatregelen.

Met deze twee maatregelen hebben we weer voldoende weerstandscapaciteit en een weerstandsratio boven de 1,0. Daarnaast is er ook voldoende buffer om jaarlijkse tekorten te kunnen opvangen.

Onderstaande tabel geeft het verloop van de weerstandscapaciteit en ontwikkeling van de weerstandsratio voor de jaren 2024-2029 weer. De voorstellen ter verbetering van de weerstandscapaciteit en de weerstandsratio zijn in onderstaand overzicht opgenomen en er is rekening gehouden met de begrotingssaldi 's op basis van de kadernota 2025-2029.

Weerstandscapaciteit	Jaarstukken 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Algemene reserve per 01-01	-18.851.000	-22.177.293	-16.318.267	-15.142.167	-15.050.167	-15.050.167
Genomen besluiten mutaties alg. reserve	-3.326.293	7.763.026	1.176.100	10.092.000	0	0
Opheffen bestemmingsreserve precariogelden	0	-1.904.000	0	0	0	0
Opheffen bestemmingsreserve dekking toekomstige afschrijvingslast	0	0	0	-10.000.000	0	0
Totaal stand algemene reserve	-22.177.293	-16.318.267	-15.142.167	-15.050.167	-15.050.167	-15.050.167
Niet vrij te besteden deel algemene reserve	10.000.000	0	0	0	0	0
Verwachte mutaties algemene reserve						
Begroot resultaat vorig jaren (cumulatief)	0	0	2.884.538	3.924.278	4.712.351	5.626.121
Onbenutte belastingcapaciteit						
- Onroerende zaakbelasting	0	0	0	0	0	0
- Leges en andere heffingen	0	0	0	0	0	0
Onvoorzien	0	-50.000	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000
Begroot resultaat betreffend jaar	936.000	2.884.538	1.039.740	788.073	913.770	-341.314
Totaal stand algemene reserve verwachtingen	10.936.000	2.834.538	3.919.278	4.707.351	5.621.121	5.279.807
Overschot (-)/tekort (+)						
Totaal beschikbaar weerstandscapaciteit per 31-12	-11.241.293	-13.483.729	-11.222.889	-10.342.816	-9.429.046	-9.770.360
Financiële risico's	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Grondexploitatie	378.000	395.000	395.000	395.000	395.000	395.000
Verbonden partijen	149.000	76.000	76.000	76.000	76.000	76.000
Open eindregelingen	750.000	750.000	750.000	750.000	750.000	750.000
Overige risico's	3.113.000	4.949.000	4.949.000	4.949.000	4.949.000	4.949.000
Totaal gekwantificeerde risico's	4.390.000	6.170.000	6.170.000	6.170.000	6.170.000	6.170.000
Benodigde weerstandscapaciteit (90%)	3.951.000	5.553.000	5.553.000	5.553.000	5.553.000	5.553.000
Weerstandsratio per 31-12	2,8	2,4	2,0	1,9	1,7	1,8
Kwalificatie weerstandsratio	Uitstekend	Uitstekend	Ruim voldoende	Ruim voldoende	Voldoende	Voldoende

TOTAALOVERZICHT AFWIJKINGEN

Totaaloverzicht afwijkingen per programma				
Bedragen x € 1.000, -				
	2025	2026	2027	2028
Mutaties per taakveld				
0.1 Bestuur	-8	-8	-8	-23
0.2 Burgerzaken				
1. Bestuur en Dienstverlening	-8	-8	-8	-23
1.1 Crisisbeheersing en brandweer				
1.2 Openbare orde en veiligheid	-86	-86	-86	-86
2. Openbare orde en veiligheid	-86	-86	-86	-86
7.3 Afval				
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	7	7	7	7
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-11	-11	-11	-11
5.5 Cultureel erfgoed				
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	180	2	2	2
7.4 Milieubeheer	-17			
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-16	-3	-3	10
2.5 Openbaar vervoer				
2.2 Parkeren				
2.3 Recreatieve havens				
7.2 Riolering	-9		-47	12
8.1 Ruimte en leefomgeving				
2.1 Verkeer en vervoer	-78	-8	-47	7
8.3 Wonen en bouwen	1			
3. Fysieke Leefomgeving	58	-13	-98	28
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen				
3.1 Economische ontwikkeling				
3.4 Economische promotie				
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-7	-7	-7	-7
4. Economie	-7	-7	-7	-7
6.5 Arbeidsparticipatie				
6.712 Begeleiding (WMO)	197	197	197	197
6.811 Beschermd wonen (WMO)	-339	-339	-339	-339
6.92 Coördinatie en beleid Jeugd				
6.91 Coördinatie en beleid WMO				
6.713 Dagbesteding (WMO)	18	18	18	18
6.71C Dagbesteding (WMO)				
6.74C Gesloten plaatsing				
6.73B Gezinsgericht				
6.711 Huishoudelijke hulp (WMO)	288	288	288	288
6.71A Hulp bij huishouden (WMO)				
6.3 Inkomensregelingen				
6.821 Jeugdbescherming	27	27	27	27
6.753 Jeugdhulp ambulant Landelijk	34	34	34	34
6.752 Jeugdhulp ambulant Regionaal	859	859	859	859
6.72A Jeugdhulp begeleiding				
6.72B Jeugdhulp behandeling				
6.74A Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf				
6.74B Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf				
6.763 Jeugdhulp met verblijf landelijk	26	26	26	26
6.73C Jeugdhulp met verblijf overig				
6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal	282	282	282	282
6.822 Jeugdreclassering	1	1	1	1
6.812 Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	339	339	339	339
6.6 Maatwerkvoorziening (WMO)				
6.71D Overige maatwerkarrangementen (WMO)				
6.714 Overige maatwerkarrangementen (WMO)				
6.792 PGB Jeugd	15	15	15	15
6.791 PGB WMO				
6.73A Pleegzorg				
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	4	6	6	6
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorziening Integraal	7	7	7	7
6.22 Toegang en eerstelijnsvoorziening Jeugd				
6.21 Toegang en eerstelijnsvoorziening WMO				
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen				
7.1 Volksgezondheid				
6.4 WSW en beschut werk				
5. WMO, Jeugdzorg en Participatiewet	1.757	1.760	1.760	1.760
5.3 Cult.presentatie, -productie en -partic.	4	4	4	4
5.6 Media				
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-11	-23	-23	-23
4.2 Onderwijshuisvesting	-1	-14	36	36
4.1 Openbaar basisonderwijs	73	73	73	73
5.2 Sportaccommodaties	52	60	62	62
5.1 Sportbeleid en activering				
6. Onderwijs, sport en welzijn	117	99	152	152
0.7 Alg. Uitkeringen en ov. Uitkeringen GF	-4		-68	-136
0.64 Belastingen overig				
0.4 Overhead	599	180	191	197
0.8 Overige baten en lasten	-219	-219	-219	-219
0.62 OZB Niet-woningen	-84	-84	-84	-84
0.61 OZB Woningen	-100	-100	-100	-100
0.5 Treasury	-100			
7. Algemene dekkingsmiddelen, overhead, Vpb, onvoorzien	92	-223	-281	-342
0.10 Mutaties reserves			300	300
Stortingen (+) en onttrekkingen (-)			300	300
Totaal mutaties per programma	1.922	1.522	1.731	1.780

